EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2023/1322

(2023. gada 27. jūnijs)

par Eiropas Savienības Narkotiku aģentūru (*EUDA*) un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1920/2006

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 168. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([2]),

tā kā:

(1) Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (*EMCDDA*) tika izveidots ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 302/93 ([3]). Šo aktu par centra izveidi pārstrādāja 2006. gadā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1920/2006 ([4]).

(2) *EMCDDA* izveidoja, lai tas Eiropas līmenī nodrošinātu Savienībai, dalībvalstīm un iesaistītajām trešām valstīm attiecīgu, objektīvu, uzticamu un salīdzināmu informāciju par narkotikām, narkomāniju un to sekām, sniedzot tām vispārēju pārskatu par minēto informāciju un pierādījumus informētai politikas veidošanai un iniciatīvu virzīšanai narkotiku apkarošanas jomā un tādējādi nodrošinot šādām iniciatīvām pievienoto vērtību, savās attiecīgajās kompetences jomās veicot pasākumus vai pieņemot lēmumus par rīcību saistībā ar narkotiku parādību. *EMCDDA* izveide un darbība ir visā Savienībā un starptautiskā mērogā acīmredzami uzlabojusi informācijas pieejamību par narkotikām un narkomāniju, kā arī to sekām.

(3) Lai gan Regulas (EK) Nr. 1920/2006 vispārējais mērķis joprojām ir spēkā un būtu jāsaglabā, tā pašreizējā formā vairs nesniedz atbilstīgu satvaru esošo un jaunu narkotiku problēmu risināšanai. Tādēļ būtu jāpārskata *EMCDDA* pilnvaras, lai cita starpā tās aizstātu un stiprinātu. *EMCDDA* būtu jāpārdēvē par Eiropas Savienības Narkotiku aģentūru (*EUDA*) ("aģentūra"). Tā kā ir nepieciešams veikt būtiskus grozījumus Regulā (EK) Nr. 1920/2006, lai iekļautu Vienoto pieeju par Savienības decentralizētām aģentūrām, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pieņēma 2012. gada 19. jūlijā, un ņemtu vērā narkotiku parādības attīstības tendences, skaidrības un efektivitātes labad minētā regula būtu jāatceļ un jāaizstāj ar šo regulu.

(4) Regulā (EK) Nr. 1920/2006 galvenā uzmanība tika pievērsta ar veselību saistītiem jautājumiem. Lai gan ir svarīgi minēto galveno uzmanību saglabāt, jo veselības un piedāvājuma aspekti attiecībā uz narkotiku parādību ir cieši saistīti, ir jāpievēršas arī narkotiku piedāvājumam, lai samazinātu narkotiku pieejamību Savienībā un ierobežotu narkotiku pieprasījumu, un lai tādējādi palīdzētu risināt ar to saistītās drošuma un drošības problēmas. Lai sniegtu uz faktiem balstītus, objektīvus, uzticamus, salīdzināmus un Savienības mērogā nozīmīgus datus un analīzi, aģentūrai narkotiku parādībai būtu jāpievēršas, izmantojot uz pierādījumiem balstītu, integrētu, līdzsvarotu un daudzdisciplīnu pieeju attiecībā uz narkotikām, narkotiku lietošanu, narkotiku lietošanas izraisītiem traucējumiem un atkarību, profilaksi, ārstēšanu, aprūpi, riska un kaitējuma mazināšanu, rehabilitāciju, sociālo reintegrāciju un atveseļošanos, narkotiku tirgiem un piedāvājumu, tostarp nelikumīgu ražošanu un tirdzniecību, un citiem attiecīgiem ar narkotikām saistītiem jautājumiem un to sekām. Aģentūras pieejā būtu jāiekļauj cilvēktiesību, dzimumu un dzimumu līdztiesības, vecuma, veselības, vienlīdzības veselības jomā un sociālā perspektīva.

([1]) OV C 323, 26.8.2022., 88. lpp.

([2]) Eiropas Parlamenta 2023. gada 13. jūnija nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2023. gada 27. jūnija lēmums.

([3]) Padomes Regula (EEK) Nr. 302/93 (1993. gada 8. februāris), ar ko izveido Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru (OV L 36, 12.2.1993., 1. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1920/2006 (2006. gada 12. decembris) par Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru (OV L 376, 27.12.2006., 1. lpp.).

(5) Aģentūras darbs būtu jāveic, pienācīgi ņemot vērā Savienības un tās dalībvalstu attiecīgās pilnvaras narkotiku jomā. Šim darbam būtu jāattiecas uz dažādiem narkotiku parādības aspektiem un piemērojamiem risinājumiem. Jo īpaši aģentūrai būtu jāapsver visi aspekti, kas saistīti ar veselības aizsardzību un uzlabošanu, ņemot vērā tās fiziskos un psihiskos aspektus un iespējamo ietekmi uz sabiedrības veselību. Aģentūrai būtu arī jāpievērš uzmanība sociālajiem aspektiem, tostarp ar narkotiku lietotāju stigmatizāciju, marginalizāciju un reintegrāciju saistītiem apsvērumiem. To darot, aģentūrai būtu jābalstās uz Savienības stratēģiskajiem dokumentiem narkotiku jomā.

(6) Veicot savas darbības, aģentūrai būtu jāsadarbojas ar citām attiecīgām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām to attiecīgo pilnvaru ietvaros un būtu jāņem vērā to darbības, lai izvairītos no dublēšanās. Lai nodrošinātu datu vākšanu un tendenču uzraudzību par narkotiku piedāvājumu, tostarp par nelikumīgu ražošanu un tirdzniecību un citiem saistītiem noziegumiem, par jaunu tehnoloģiju izmantošanu un par jaunām psihoaktīvām vielām, aģentūrai, pienācīgi ņemot vērā to attiecīgās pilnvaras, jo īpaši būtu jāsadarbojas ar Eiropas Savienības Aģentūru tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/794 ([5]). Aģentūrai būtu jāsadarbojas arī starptautiskā līmenī ar attiecīgām iestādēm un struktūrām trešās valstīs, jo īpaši kandidātvalstīs, un nolūkā atbalstīt Savienības un dalībvalstu rīcību Apvienoto Nāciju Organizācijas līmenī. Šādai sadarbībai ir jāatbilst cilvēktiesību normām.

(7) Lai narkotiku parādībai pievērstos ar maksimālu efektivitāti, aģentūrai būtu jāapmainās ar viedokļiem ar attiecīgajām ieinteresētajām personām un jo īpaši ar zinātniekiem, tostarp akadēmiskajām aprindām, un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tostarp narkotiku lietotāju organizācijām un to personu organizācijām, kuras skar narkotiku lietošana un pārdošana, vai ar narkotikām saistīta noziedzība, kā arī ar citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Ņemot vērā, ka īpaši nozīmīga ir pilsoniskās sabiedrības organizāciju aģentūras kompetences jomā gūtā pieredze, aģentūrai saistībā ar savām darbībām būtu jāuztur sadarbība ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, piemēram, tādām, kas darbojas attiecīgajās Eiropas Komisijas ekspertu grupās narkotiku jautājumos, kuru sastāvu veido pilsoniskās sabiedrības organizācijas. Aģentūrai būtu jāatvēl nepieciešamie līdzekļi, lai ar minētajām organizācijām apspriestos, apmainītos ar informāciju un apkopotu zināšanas, tostarp jaunu psihoaktīvo vielu jomā. Attiecīgā gadījumā aģentūrai būtu jārīko īpašas apspriešanās par tematiem, kas ietilpst tās pilnvarās.

(8) Lai izplatītu uzticamu informāciju par narkotikām un situāciju narkotiku jomā, aģentūrai būtu jāveic saziņas pasākumi par tematiem, kas ietilpst tās pilnvarās. Tomēr saziņai ar plašāku sabiedrību narkotiku jomā dažkārt var būt neparedzētas negatīvas sekas. Tādēļ, veicot saziņas pasākumus, aģentūrai attiecīgā gadījumā būtu jāapsver iespēja izplatīt savus ziņojumus, tostarp sākotnējos ziņojumus un riska novērtējuma ziņojumus par jaunām psihoaktīvām vielām, arī zinātnieku aprindām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, lai līdz minimumam samazinātu iespējamo ar narkotikām saistīto kaitējumu. Ja aģentūra nevar izplatīt savu ziņojumu, jo īpaši tādēļ, ka ziņojumā iekļauta klasificēta vai sensitīva neklasificēta informācija, tā varētu apsvērt iespēju publicēt minēto ziņojumu kopsavilkumus, lai līdz minimumam samazinātu iespējamo ar narkotikām saistīto kaitējumu.

(9) Aģentūrai savā darbā būtu pienācīgi jāņem vērā polinarkomānija, jo tā kļūst arvien izplatītāka.

(10) Aģentūrai būtu jāvirza savas darbības trīs galvenajās kompetences jomās, proti, uzraudzība, kuras rezultātā tiek izstrādāta politika, kas sakņojas labākā informētībā; gatavība, kā rezultātā pasākumi tiek veikti uz labākas informētības pamata; un prasmju pilnveide, kuras rezultātā Savienība un dalībvalstis spēcīgāk reaģē uz narkotiku parādību.

(11) Datu vākšanai, analīzei un izplatīšanai arī turpmāk vajadzētu būt aģentūras galvenajam uzdevumam. Vācot, analizējot vai izplatot datus, aģentūrai būtu jāievēro personas datu apstrādes tiesiskais regulējums un nebūtu jāizplata vai jānodod dati, kas ļautu identificēt personas vai nelielas personu grupas. Standarta datus vāc ar valstu kontaktpunktu starpniecību, kuriem arī turpmāk vajadzētu būt vienam no primārajiem datu sniedzējiem aģentūrai. Aģentūra varētu arī izmantot papildu avotus un rīkot ekspertu sanāksmes, tostarp virtuālas sanāksmes. Turklāt, izmantojot inovatīvas datu vākšanas metodes, aizvien vairāk ir pieejami reāllaikam pietuvinātu datu avoti. Tādēļ

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/794 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Aģentūru tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropolu) un ar kuru aizstāj un atceļ Padomes Lēmumus 2009/371/TI, 2009/934/TI, 2009/935/TI, 2009/936/TI un 2009/968/TI (OV L 135, 24.5.2016., 53. lpp.).

aģentūrai vajadzētu būt piekļuvei attiecīgiem pieejamajiem datiem, lai iegūtu visaptverošu priekšstatu par narkotiku parādību Savienībā un ārējiem faktoriem, kas to ietekmē. Lai nodrošinātu, ka katrs valsts kontaktpunkts ir pastāvīgi informēts par situāciju savā dalībvalstī, tam būtu regulāri jāsaņem informācija par datiem par savu dalībvalsti, kas savākti no papildu informācijas avotiem, un par saskaņā ar šo regulu izveidotā kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīkla darbībām.

(12) Valstu kontaktpunkti ir nozīmīgi Savienības narkotiku uzraudzības un ziņošanas sistēmas dalībnieki. Tie vāc informāciju un sagatavo salīdzināmus un zinātniski pamatotus datus par valstu situāciju narkotiku jomā, un šis darbs palīdz uzraudzīt situāciju visā Savienībā. Valstu kontaktpunktiem ir būtiska nozīme arī datu vākšanas metodikas un rīku uzlabošanā un tie izstrādā attiecīgas pamatnostādnes to īstenošanai. Turklāt valstu kontaktpunkti piedalās agrīnās brīdināšanas sistēmā un ziņo par jaunām tendencēm esošo psihoaktīvo vielu lietošanā. Tādēļ ir būtiski, lai attiecības starp aģentūru un valstu kontaktpunktiem būtu savstarpēji pastiprinošas. Aģentūras datu prasības būtu jāatspoguļo valstu kontaktpunktos. Valstu kontaktpunktiem vajadzētu būt pilnvarotiem dalībvalstīs saņemt visus attiecīgos datus no dažādām valsts iestādēm. Aģentūras pilnvarām būtu jānodrošina iespēja maksimāli racionalizēt datu vākšanu dalībvalstīs, lai izvairītos no dubultas ziņošanas un centienu dublēšanās, vienlaikus izvairoties no jebkādiem saskaņošanas pasākumiem un atstājot dalībvalstu ziņā lēmumus par valsts kontaktpunktu pārvaldību, struktūru vai pamatuzdevumiem attiecībā uz citām valsts kompetentajām iestādēm saskaņā ar Līgumiem.

(13) Ir jāizveido pamats savstarpējas uzticēšanās un pastāvīga dialoga attiecībām starp aģentūru un valstu kontaktpunktiem, pamatojoties uz skaidru un efektīvu darbojošos mehānismu un noteikumu kopumu. Tādēļ aģentūrai vajadzētu būt pilnvarotai finansiāli atbalstīt valstu kontaktpunktus un veicināt to efektīvu darbību, tostarp sniedzot katra valsts kontaktpunkta novērtējumu, kas tieši saistīts ar tā ieguldījumu koordinētā Savienības rīcībā narkotiku jomā.

(14) Lai atbalstītu efektīvu Savienības rīcību narkotiku jomā un sniegtu ieguldījumu aģentūras darbā, valstu kontaktpunktiem cita starpā būtu jāuzņemas koordinējoša loma darbībās, kas saistītas ar saskaņotas ar narkotikām saistītu datu vākšanas un uzraudzības nodrošināšanu, saziņu ar aģentūru, uz pierādījumiem balstītu lēmumu pieņemšanas veicināšanu, dažādas nozares aptverošu un vispusīgu valsts līmeņa pārskatu par situāciju narkotiku jomā nodrošināšanu, tostarp jebkādas būtiskas informācijas par jaunām tendencēm un problēmām nodrošināšanu, un palīdzību attiecīgu rādītāju noteikšanā. Papildus minētajam un atbilstoši valstu kompetencei valstu kontaktpunktiem ir būtiska nozīme, lai veicinātu un atbalstītu uz pierādījumiem balstītu lēmumu pieņemšanu, atbalstītu sadarbības sistēmas un novērtētu attiecīgo ieinteresēto personu vajadzības pēc informācijas un sagatavotu atjauninātu sarakstu ar valstu narkotiku informācijas avotiem.

(15) Lai veicinātu un strukturētu datu vākšanu un informācijas apmaiņu, gan kvalitatīvu, gan kvantitatīvu, un atbalstītu integrētas un sadarbspējīgas uzraudzības sistēmas izveidi, kas ļautu veikt uzraudzību reāllaikā, aģentūrai būtu jāizstrādā un jāpiemēro piemēroti digitāli risinājumi, kas nepieciešami tās uzdevumu veikšanai.

(16) Lai aģentūra varētu labāk izmantot tās rīcībā esošo informāciju, piemēram, veikt proaktīvākus pasākumus, tostarp izdot draudu novērtējumus, stratēģisku izlūkdatu paziņojumus un brīdinājumus, un pastiprināt Savienības gatavību turpmākajai attīstībai, būtu – salīdzinājumā ar *EMCDDA* – jāstiprina aģentūras uzraudzības un analītiskās spējas.

(17) Lai uzlabotu Savienības gatavību, ir arī nepieciešams iegūt visaptverošu priekšstatu par narkotiku parādības iespējamo turpmāko attīstību. Lai sagatavotos pati un labāk sagatavotu politikas veidotājus šādai turpmākai attīstībai, aģentūrai būtu jāveic regulāri prognozēšanas pasākumi, kuros ņem vērā megatendences, proti, ilgtermiņa virzītājspēkus, kas ir novērojami tagad un kam, visticamāk, būs būtiska ietekme uz nākotni, ar mērķi konstatēt jaunas grūtības un iespējas reaģēt uz narkotiku problēmām.

(18) Narkotiku parādība aizvien vairāk tiek balstīta uz tehnoloģijām, kā to atkal parādīja Covid-19 pandēmija, kad tika novērota plašāka jaunu tehnoloģiju ieviešana narkotiku izplatīšanas veicināšanai. Tiek lēsts, ka apmēram divas trešdaļas no piedāvājumiem šifrētajos tirgos ir saistīti ar narkotikām. Narkotiku tirdzniecībā izmanto dažādas platformas, tostarp sociālo mediju tīklus un mobilās lietotnes. Minētā attīstības tendence ir atspoguļota reakcijā uz narkotiku parādību, aizvien vairāk izmantojot saziņas iespējas internetā un tiešsaistes intervences, tostarp mobilās

lietotnes un e-veselības intervences. Aģentūrai, sadarbojoties ar citām attiecīgajām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām un izvairoties no centienu dublēšanās, būtu jāuzrauga šādas norises kā daļa no savas visaptverošās pieejas narkotiku parādībai.

(19) Būtu pienācīgi jāpievēršas jaunām psihoaktīvām vielām, kas rada sabiedrības veselības riskus un sociālos riskus visā Savienībā. Tādēļ ir nepieciešams uzraudzīt jaunās psihoaktīvās vielas un, lai nodrošinātu ātru reaģēšanu, uzturēt ES agrīnās brīdināšanas sistēmu, kas izveidota saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1920/2006. Nesen ir veikti grozījumi minētās regulas noteikumos, kas attiecas uz informācijas apmaiņu un agrīnās brīdināšanas sistēmu par jaunām psihoaktīvām vielām, tostarp sākotnējiem ziņojumiem un jaunu psihoaktīvo vielu riska novērtējumiem, un tiem būtu šajā regulā jāsaglabājas nemainīgiem.

(20) Pamatojoties uz aģentūras īstenotu pastiprinātu uzraudzību un pieredzi, kas gūta jaunu psihoaktīvo vielu radītā riska novērtēšanā, aģentūrai būtu jāattīsta vispārējas veselības un drošības apdraudējumu novērtēšanas spējas. Steidzami ir vajadzīgas lielākas spējas proaktīvi un ātri identificēt jaunus draudus un nodrošināt informāciju pretpasākumu izstrādei, jo pašreizējais narkotiku parādības dinamiskais raksturs nozīmē to, ka saistītas problēmas var strauji izplatīties pāri robežām.

(21) Tā kā bīstamas vielas un konkrēti patēriņa modeļi varētu kaitēt veselībai, aģentūrai būtu jāspēj izdot brīdinājumus, kas papildina attiecīgās valstu brīdināšanas sistēmas un neskar tās. Minētās funkcijas atbalstam aģentūrai būtu jāizstrādā Eiropas brīdināšanas sistēma narkotiku jomā, kas būtu pieejama valstu iestādēm. Minētajai sistēmai būtu jāatvieglo ātra informācijas apmaiņa, kam varētu būt nepieciešama ātra rīcība veselības, sociālo aspektu, drošuma un drošības aizsardzības nolūkos. Aģentūrai saskaņā ar šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem būtu jāspēj izstrādāt brīdināšanas sistēmu, lai konkrētu narkotiku lietotājiem vai potenciāliem lietotājiem darītu pieejamu informāciju par konstatētajiem riskiem.

(22) Narkotisko vielu prekursori ir vielas, kas nepieciešamas tādu narkotiku ražošanai kā amfetamīni, kokaīns un heroīns. Tā kā palielinās nelikumīgo narkotiku ražošana Savienībā, būtu jāpastiprina darbs, lai novērstu narkotisko vielu prekursoru novirzīšanu un nelegālu tirdzniecību no likumīgiem kanāliem uz nelikumīgu narkotiku ražošanu. Lai atbalstītu minētos centienus, aģentūrai būtu jāpiedalās narkotisko vielu prekursoru nelegālas tirdzniecības un novirzīšanas uzraudzībā un jāpalīdz Komisijai īstenot Savienības tiesību aktus narkotisko vielu prekursoru jomā.

(23) Tā kā aizvien palielinās nepieciešamība pēc kriminālistikas un toksikoloģijas datiem un speciālām zināšanām, līdztekus ar vajadzību pēc labākas koordinācijas starp laboratorijām dalībvalstīs, būtu jāizveido kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīkls, kurā apkopotas zināšanas narkotiku un ar narkotikām saistīta kaitējuma jomā. Minētajam tīklam būtu jādod aģentūrai iespēja piekļūt attiecīgai informācijai, palielināt aģentūras spējas šajā jomā un atbalstīt zināšanu apmaiņu starp attiecīgajām laboratorijām dalībvalstīs, neradot aģentūrai lielas izmaksas savas laboratorijas izveidei un uzturēšanai.

(24) Kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīklā būtu jānodrošina dalībvalstu pārstāvība, un būtu jāļauj katrai no tām šim tīklam izraudzīties līdz trim laboratorijām, kurām ir speciālas zināšanas toksikoloģijas un kriminālistikas jomā. Lai nodrošinātu pēc iespējas plašāku aptvērumu, būtu jādod iespēja piedalīties tīklā arī ekspertiem no citām laboratorijām, kuras ir būtiskas aģentūras darbam, tai skaitā no Eiropas muitas laboratoriju tīkla. Šāda sadarbība ļautu visām iesaistītajām laboratorijām savstarpēji mācīties dažādās jomās, atbalstītu informācijas apmaiņu starp attiecīgajām laboratorijām un samazinātu izmaksas atsevišķām laboratorijām.

(25) Lai uzlabotu zināšanas jomā, uz kuru attiecas Aģentūras pilnvaras, un atbalstītu dalībvalstis, aģentūrai būtu jāidentificē un jāfinansē attiecīgi projekti, piemēram, atsauces standartu izstrāde jaunām narkotikām, toksikoloģisko vai farmakoloģisko pētījumu izstrāde, inovatīvu pētniecības pieeju īstenošana un narkotiku profilēšana. Šāda pieeja sekmētu informācijas apmaiņu starp attiecīgajām laboratorijām un samazinātu izdevumus laboratorijām atsevišķi. Aģentūras finansētie projekti būtu jāiekļauj aģentūras konsolidētajā gada darbības pārskatā un jāpublisko.

(26) Aģentūrai būs dota iespēja piekļūt datiem un iegūt nepieciešamo zinātnisko pieredzi, lai izstrādātu un veicinātu uz pierādījumiem balstītas intervences un paraugpraksi, veicinātu izpratni par narkotiku nelabvēlīgo ietekmi, profilaksi, riska un kaitējuma mazināšanas pasākumiem, ārstēšanu, aprūpi, rehabilitāciju un atveseļošanos un vairotu informētību par šiem jautājumiem, kā arī attiecīgā gadījumā izmantotu dzimumsensitīvu pieeju un ņemtu vērā vecuma aspektu. Aģentūrai būtu jāveicina, ka tiek īstenoti un atjaunināti spēkā esošie narkomānijas profilakses kvalitātes standarti (Eiropas narkomānijas profilakses kvalitātes standarti) un mācību programma, kurā lēmumu pieņēmējiem un politikas veidotājiem sniegtas zināšanas par visefektīvākajiem uz pierādījumiem balstītiem profilakses pasākumiem un pieejām (Eiropas Savienības profilakses mācību programma), tostarp par to, kā sasniegt augsta riska iedzīvotāju grupas.

(27) Aģentūrai, ņemot vērā tās dimensiju visas Savienības mērogā, būtu jāspēj novērtēt valstu pasākumus un apmācību, piemēram, attiecībā uz profilaksi, tostarp tādu, kas ir dzimumsensitīva un vecumam piemērota, ārstēšanu, kaitējuma mazināšanu, atveseļošanos un citiem saistītiem pasākumiem, lai noteiktu, vai tie atspoguļo jaunākās zinātnes atziņas un vai tie ir pierādījuši savu efektivitāti. Valsts pasākumu pozitīvs novērtējums varētu kalpot par kvalitātes zīmi.

(28) Ņemot vērā to, ka aģentūrai tiks piešķirts Savienības līmenī unikāls stāvoklis, kas tai ļaus salīdzināt datus un paraugpraksi, aģentūrai būtu jāspēj sniegt atbalstu, tostarp, ja dalībvalstis to prasa, kā līdzekli, kas palīdzētu strukturētākā veidā visās dalībvalstīs izvērtēt un izstrādāt valstu stratēģijas narkotiku jomā. Turklāt būtu jāstiprina aģentūras loma tajā, lai nodrošinātu apmācību un atbalstu dalībvalstīm kvalitātes standartu un labas prakses īstenošanā, ņemot vērā pieredzi, ko tā uzkrās šajās jomās.

(29) Starptautiskajai sadarbībai vajadzētu būt vienam no aģentūras pamatuzdevumiem ar skaidri definētiem pienākumiem, lai tā varētu pilnībā iesaistīties šādās darbībās un atbildēt uz starptautisko organizāciju un citu struktūru un trešo valstu pieprasījumiem. Aģentūrai būtu jāspēj piedāvāt piemērotus zinātniskus un uz pierādījumiem balstītus rīkus Savienības politikas narkotiku jomā ārējās dimensijas un Savienības nozīmīgas lomas daudzpusējā līmenī izstrādei un īstenošanai saskaņā ar Līgumiem, kā līdzekli, lai nodrošinātu efektīvu un saskaņotu Savienības narkotiku politikas īstenošanu tās teritorijā un starptautiskā līmenī. Darbam minētajā jomā būtu jābalstās uz starptautiskās sadarbības satvaru, ko izstrādājusi aģentūra. Starptautiskās sadarbības satvaram būtu jāatbilst Līgumiem un Savienības starptautiskās sadarbības prioritātēm un kurā būtu jāvadās pēc attiecīgajiem Apvienoto Nāciju Organizācijas instrumentiem. Aģentūrai būtu regulāri jāpārskata starptautiskās sadarbības satvars, lai nodrošinātu, ka tas pienācīgi atspoguļo starptautiskās norises un prioritātes.

(30) Lai palīdzētu Savienības drošības un veselības pētījumu finansējumam izvērst visu savu potenciālu un apmierināt narkotiku politikas vajadzības, aģentūrai būtu jāpalīdz Komisijai noteikt galvenās pētniecības tēmas un izstrādāt un īstenot Savienības pētniecības un inovāciju pamatprogrammas, kuras attiecas uz aģentūras darbības mērķiem. Kad aģentūra palīdz Komisijai noteikt galvenās pētniecības tēmas vai izstrādāt un īstenot kādu Savienības pamatprogrammu, tai nebūtu jāsaņem finansējums no minētās programmas un būtu jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai izvairītos no interešu konfliktiem. Aģentūrai būtu jāpiedalās Savienības mēroga iniciatīvās, kas attiecas uz pētniecību un inovāciju, lai nodrošinātu, ka tās darbībām nepieciešamās tehnoloģijas tiek izstrādātas un ir pieejamas izmantošanai. Plānotās pētniecības un inovācijas darbības būtu jāizklāsta vienotajā programmdokumentā, kurā ietverta aģentūras daudzgadu un gada darba programma.

(31) Komisijai un dalībvalstīm vajadzētu būt pārstāvētām aģentūras valdē, lai efektīvi uzraudzītu tās darbību. Valdes locekļi un viņu aizstājēji būtu jāieceļ, ņemot vērā viņu attiecīgās prasmes vadības, administratīvajā un budžeta pārvaldības jomā. Locekļa prombūtnes laikā aizstājējiem būtu jādarbojas kā attiecīgajiem locekļiem. Aizstājēji var piedalīties sanāksmēs arī attiecīgo locekļu klātbūtnē, ja vien šāda viņu klātbūtne nerada aģentūrai papildu izmaksas un viņi nepiedalās balsošanā.

(32) Valdei būtu jāsaņem vajadzīgās pilnvaras, jo īpaši pilnvaras pieņemt budžetu, piemērotus finanšu noteikumus un plānošanas dokumentus, un konsolidēto gada darbības pārskatu. Lai nodrošinātu aģentūras neatkarīgu darbību un integritāti, valdei arī būtu jāpieņem noteikumi par interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību attiecībā uz tās locekļiem, izpildvaldes locekļiem, zinātniskās komitejas locekļiem un Eiropas Informācijas tīkla par narkotikām un

narkomāniju (“*Reitox* tīkls”) locekļiem, kā arī norīkotajiem valstu ekspertiem un citu personālu, kas nav aģentūras darbinieki. Šādi rīkojoties, ir svarīgi, lai aģentūra pienācīgi ņemtu vērā ieteikumus un pamatnostādnes minētajā jautājumā, jo īpaši Eiropas Ombuda ieteikumus un pamatnostādnes, kā arī Komisijas 2013. gada 10. decembra pamatnostādnes par interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību ES decentralizētajās aģentūrās. Valdei būtu jāīsteno iecēlējinstitūcijas pilnvaras attiecībā uz aģentūras personālu, tostarp izpilddirektoru.

(33) Ir svarīgi, lai visas valdē pārstāvētās puses censtos vairot tajā pārstāvētās perspektīvas un pieredzi un sniegtu ieguldījumu tās darbā, vienlaikus nodrošinot tās darba nepārtrauktību. Visām pusēm būtu jātiecas panākt dzimumu līdzsvarotu pārstāvību valdē.

(34) Lai sagatavotu tās lēmumus, valdei būtu jāsaņem palīdzība no izpildvaldes. Aģentūra būtu jāvada izpilddirektoram. Zinātniskajai komitejai būtu jāpalīdz valdei un izpilddirektoram attiecīgos zinātniskos jautājumos.

(35) Valdei būtu jāieceļ izpilddirektors atklātā un pārredzamā atlases procedūrā, ko organizē un vada Komisija. Saskaņā ar praksi, kas tiek ievērota, ieceļot *EMCDDA* izpilddirektoru, Komisijai būtu jāapsver iespēja iecelšanas procedūrā iekļaut valdes pārstāvi kā novērotāju. Novērtējumā, ko Komisija veic izpilddirektora sākotnējā piecu gadu pilnvaru termiņa beigās, būtu jāiekļauj valdes iepriekš sagatavots izpilddirektora darbības vērtējums.

(36) Ir svarīgi, lai aģentūras rīcībā būtu pienācīgi resursi, lai tā varētu īstenot uzdevumus, mērķus un pienākumus, kas tai uzticēti saskaņā ar šo regulu, un lai tai būtu piešķirts autonoms budžets, kas atspoguļo tās pamatuzdevumu. Tā būtu jāfinansē galvenokārt no iemaksas no Savienības vispārējā budžeta. Savienības budžeta procedūra būtu jāpiemēro attiecībā uz Savienības iemaksu un visām citām subsīdijām, ko piešķir no Savienības vispārējā budžeta. Aģentūras pārskatu revīzijas būtu jāveic Eiropas Savienības Revīzijas palātai.

(37) Lai turpmāk palīdzētu dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām izprast narkotiku parādību un vērsties pret to, papildus tās šajā regulā noteiktajiem pamatuzdevumiem būtu jāievieš iespēja aģentūrai sniegt papildu pakalpojumus par maksu. Metodei, saskaņā ar kuru tiek aprēķinātas aģentūras iekasētās maksas, vajadzētu būt pārredzamai. Aģentūras iekasētajām maksām būtu jāsedz visas izmaksas par to darbību veikšanu, kas saistītas ar sniegtajiem pakalpojumiem, tostarp personāla un darbības izmaksas. Ja finanšu gadā ir iekasētas maksas, aģentūras provizoriskajiem pārskatiem būtu jāpievieno ziņojums par minētajām maksām. Revīzijas palātai būtu jāveic šādu ziņojumu revīzija. Maksas būtu jānosaka tādā līmenī, lai neveidotos iztrūkums vai neuzkrātos ievērojams pārpalikums, un, ja tas tā nav, tās būtu jāpārskata.

(38) Izpilddirektoram būtu Eiropas Parlamentam un Padomei jāiesniedz aģentūras gada darbības pārskats. Turklāt Eiropas Parlamentam un Padomei būtu jāspēj uzaicināt izpilddirektoru sniegt ziņojumu par savu pienākumu izpildi.

(39) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 ([6]) būtu jāpiemēro aģentūrai. Aģentūrai būtu jānodrošina pēc iespējas lielāka pārredzamība attiecībā uz tās darbībām, neapdraudot tās darbības mērķa sasniegšanu.

(40) Būtu jāpiemēro aģentūrai Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ([7]) un Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Kopienu Komisijas 1999. gada 25. maija Iestāžu nolīgums par iekšējo izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) ([8]), kam *EMCDDA* jau ir pievienojies.

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.).

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

([8]) OV L 136, 31.5.1999., 15. lpp.

(41) Aģentūra apstrādā datus, kas ir īpaši jāaizsargā, jo īpaši Eiropas Savienības klasificētu informāciju (ESKI) un sensitīvu neklasificētu informāciju. Aģentūrai būtu jāizstrādā noteikumi par šādas informācijas konfidencialitāti un apstrādi. Noteikumiem par ESKI aizsardzību būtu jāatbilst Komisijas Lēmumiem (ES, Euratom) 2015/443 ([9]) un (ES, Euratom) 2015/444 ([10]). Saskaņā ar minētajiem tiesību aktiem aģentūrai būtu jāatturas no sensitīvu datu publicēšanas. Tai būtu arī jāatturas izpaust trešo personu konfidenciālu komerciālo informāciju.

(42) Lai kontrolētu un nodrošinātu aģentūras darbību un nodrošinātu, ka tās pilnvaras ļauj tai veikt nepieciešamās darbības, ko prasa norises narkotiku tirgos un politikā, būtu regulāri jāveic aģentūras darba ārējs novērtējums un vajadzības gadījumā attiecīgi jāpielāgo tās pilnvaras.

(43) Jo īpaši lai izvairītos no darba dublēšanās un nodrošinātu piekļuvi visiem datiem un rīkiem, kas vajadzīgi aģentūras pilnvaru īstenošanai, aģentūrai, īstenojot savu darba programmu, saskaņā ar attiecīgajiem Līgumu noteikumiem un ievērojot dalībvalstu kompetences, būtu cieši jāsadarbojas ar attiecīgajām starptautiskajām organizācijām un citām valsts un nevalstiskām struktūrām, tostarp attiecīgām tehniskām struktūrām Savienībā un ārpus tās, pilnībā ievērojot pamattiesības.

(44) Aģentūrai būtu jāaizstāj *EMCDDA* un vajadzētu būt tā pēctecei. Tādēļ tai vajadzētu būt tiesību un saistību pārņēmējai attiecībā uz visiem *EMCDDA* līgumiem, tostarp darba līgumiem, saistībām un iegūto īpašumu. Starptautiskajiem nolīgumiem, kurus *EMCDDA* noslēdzis pirms 2024. gada 2. jūlija, būtu jāpaliek spēkā.

(45) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, izveidot aģentūru, kas pievērstos narkotiku parādībai, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga un iedarbības dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

Aģentūras mērķi un uzdevumi

1. pants

Aģentūras izveide

1. Ar šo regulu izveido Eiropas Savienības Narkotiku aģentūru (*EUDA*) ("aģentūra").

2. Aģentūra aizstāj Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru (*EMCDDA*), kas izveidots ar Regulu (EK) Nr. 1920/2006, un ir tā pēctece.

2. pants

Juridiskais statuss un mītne

1. Aģentūra ir Savienības struktūra, un tai piemīt tiesībsubjektība.

2. Katrā dalībvalstī aģentūrai ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, kas šo valstu tiesību aktos piešķirta juridiskām personām. Tā jo īpaši var iegādāties vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt puse tiesas procesos.

([9]) Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/443 (2015. gada 13. marts) par drošību Komisijā (OV L 72, 17.3.2015., 41. lpp.).
([10]) Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp.).

3. Aģentūras mītne atrodas Lisabonā Portugālē.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "narkotika" ir jebkas no turpmāk minētā:

   a) viela, uz kuru attiecas Apvienoto Nāciju Organizācijas 1961. gada Vienotā konvencija par narkotiskajām vielām, kas grozīta ar 1972. gada protokolu, vai Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvencija par psihotropajām vielām;

   b) jebkura no vielām, kas uzskaitītas Padomes Pamatlēmuma 2004/757/TI ([11]) pielikumā;

2) "jaunas psihoaktīvas vielas" ir jaunas psihoaktīvas vielas, kā definēts Padomes Pamatlēmuma 2004/757/TI 1. panta 4. punktā;

3) "polinarkomānija" ir vienas vai vairāku psihoaktīvu vielu vai psihoaktīvu vielu veidu, nelikumīgu vai likumīgu, jo īpaši zāļu, alkohola, tabakas, lietošana, kad tās tiek lietotas vienlaicīgi ar narkotikām vai secīgi īsā laikā kopā ar narkotikām;

4) "narkotisko vielu prekursors" ir viela, kuru kontrolē un uzrauga saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 273/2004 ([12]) un Padomes Regulu (EK) Nr. 111/2005 ([13]);

5) "iesaistītā valsts" ir dalībvalsts vai trešā valsts, kura ir noslēgusi nolīgumu ar Savienību saskaņā ar šīs regulas 54. pantu;

6) "starptautiska organizācija" ir organizācija un tai pakārtotas struktūras, kas ir starptautisko publisko tiesību subjekti, vai jebkura cita struktūra, kura ir izveidota ar divu vai vairāku valstu nolīgumu vai uz tāda nolīguma pamata;

7) "ANO konvencijas narkotiku jomā" ir Apvienoto Nāciju Organizācijas 1961. gada Vienotā konvencija par narkotiskajām vielām, kas grozīta ar 1972. gada Protokolu, Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvencija par psihotropajām vielām un Apvienoto Nāciju Organizācijas 1988. gada Konvencija pret narkotisko un psihotropo vielu nelegālu apriti;

8) "ANO sistēma" ir kontroles mehānisma sistēma, kas izveidota ar ANO konvencijām narkotiku jomā.

4. pants

Aģentūras vispārējais uzdevums

1. Aģentūra:

a) sniedz Savienībai un dalībvalstīm faktisku, objektīvu, uzticamu un salīdzināmu informāciju, agrīnu brīdināšanu un riska novērtējumu Savienības līmenī attiecībā uz narkotikām, narkotiku lietošanu, narkotiku lietošanas izraisītiem traucējumiem un narkomāniju, profilaksi, ārstēšanu, aprūpi, riska un kaitējuma samazināšanu, rehabilitāciju, sociālo reintegrāciju, atveseļošanos, narkotiku tirgiem un piedāvājumu, tostarp nelikumīgu ražošanu un tirdzniecību, un citiem ar narkotikām saistītiem jautājumiem un to sekām; un

b) iesaka piemērotas un konkrētas, uz pierādījumiem balstītas darbības, kā efektīvi un savlaicīgi risināt problēmas, kas saistītas ar narkotikām, narkotiku lietošanu, narkotiku lietošanas izraisītiem traucējumiem un narkomāniju, profilaksi, ārstēšanu, aprūpi, riska un kaitējuma samazināšanu, rehabilitāciju, sociālo reintegrāciju, atveseļošanos, narkotiku tirgiem un piedāvājumu, tostarp nelikumīgu ražošanu un tirdzniecību, un citiem ar narkotikām saistītiem jautājumiem un to sekām.

([11]) Padomes Pamatlēmums 2004/757/TI (2004. gada 25. oktobris), ar ko paredz minimuma noteikumus par noziedzīgu darbību pazīmēm un sodiem narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā (OV L 335, 11.11.2004., 8. lpp.).

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 273/2004 (2004. gada 11. februāris) par narkotisko vielu prekursoriem (OV L 47, 18.2.2004., 1. lpp.).

([13]) Padomes Regula (EK) Nr. 111/2005 (2004. gada 22. decembris), ar ko paredz noteikumus par uzraudzību attiecībā uz narkotisko vielu prekursoru tirdzniecību starp Savienību un trešām valstīm (OV L 22, 26.1.2005., 1. lpp.).

2. Pildot savus uzdevumus, aģentūra nodrošina, ka pilnībā tiek ievērotas pamattiesības un datu aizsardzības noteikumi, un īsteno uz pierādījumiem balstītu, integrētu, līdzsvarotu un daudzdisciplīnu pieeju narkotiku parādībai. Minētā pieeja ietver cilvēktiesību, dzimumu un dzimumu līdztiesības, vecuma, veselības, vienlīdzīgas piekļuves veselības aprūpei un sociālo perspektīvu.

5. pants

Konkrētie uzdevumi

1. Lai pildītu 4. panta 1. punktā noteikto vispārējo uzdevumu, aģentūrai ir šādi turpmāk minētie konkrētie uzdevumi:

a) uzraudzības uzdevumi, kuri ietver:

   i) informācijas un datu vākšanu un analīzi, ievērojot 6. panta 1. punktu;

   ii) informācijas, datu un analīzes rezultātu izplatīšanu, ievērojot 6. panta 5. punktu; un

   iii) narkotiku parādības uzraudzību, ievērojot 7. pantu, īpaši pievēršoties tās veselības, cilvēktiesību, sociālajai, drošuma un drošības aspektiem;

b) gatavības uzdevumi, kas ietver:

   i) informācijas apmaiņu un agrīnās brīdināšanas sistēmu attiecībā uz jaunām psihoaktīvām vielām, tai skaitā sākotnējo ziņojumu un riska novērtējumu sagatavošanu, ievērojot 8. līdz 11. pantu;

   ii) veselības un drošības apdraudējumu novērtēšanu un gatavību tiem, ievērojot 12. pantu;

   iii) Eiropas brīdināšanas sistēmas narkotiku jomā izveidi un darbību, ievērojot 13. pantu;

   iv) norišu uzraudzību saistībā ar narkotisko vielu prekursoru nelegālu novirzīšanu un tirdzniecību un Savienības tiesību aktu narkotisko vielu prekursoru jomā īstenošanas sekmēšanu, ievērojot 14. pantu;

   v) kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīkla izveidi un darbību, ievērojot 15. pantu;

c) prasmju pilnveides uzdevumi, kas ietver:

   i) uz pierādījumiem balstītu intervenču, paraugprakses un izpratnes veicināšanas pasākumu izstrādi un popularizēšanu, ievērojot 16. pantu;

   ii) valsts pasākumu novērtējumu, ievērojot 17. pantu;

   iii) atbalstu dalībvalstīm, ievērojot 18. pantu;

   iv) apmācību, ievērojot 19. pantu;

   v) starptautisko sadarbību un tehnisko palīdzību, ievērojot 20. pantu;

   vi) pētniecības un inovācijas darbības, ievērojot 21. pantu.

2. Aģentūra izveido un koordinē Eiropas Narkotiku un narkomānijas informācijas tīklu ("*Reitox* tīkls"), kas minēts 32. pantā, apspriežoties un sadarbojoties ar kompetentajām iestādēm un organizācijām iesaistītajās valstīs.

3. Aģentūra, pildot 1. punktā noteiktos konkrētos uzdevumus, rīkojas pārredzami, objektīvi, neitrāli un stingri zinātniski.

4. Aģentūra atbalsta un uzlabo koordināciju starp valstu un Savienības darbībām, kas ietilpst aģentūras darbības jomā. Aģentūra sekmē informācijas apmaiņu starp lēmumu pieņēmējiem, pētniekiem, speciālistiem un tām valsts un nevalstiskajām organizācijām, kas iesaistītas ar narkotikām saistītu jautājumu risināšanā.

5. Aģentūra vajadzības gadījumā atbalsta Komisiju, dalībvalstis un citas attiecīgās ieinteresētās personas, kas noteiktas piemērojamajos Savienības stratēģiskajos dokumentos narkotiku jomā, minēto stratēģisko dokumentu īstenošanā.

6. Aģentūra, pildot 1. punktā noteiktos konkrētos uzdevumus, var:

a) organizēt ekspertu sanāksmes;

b) izveidot *ad hoc* darba grupas; un

c) finansēt projektus.

Ja aģentūra organizē sanāksmes, izveido darba grupas vai finansē projektus saskaņā ar pirmo daļu, tā informē *Reitox* tīklu.

7. Lai sasniegtu maksimālu efektivitāti narkotiku parādības uzraudzībā, novērtēšanā un reaģēšanā uz to, aģentūra, pildot 1. punktā noteiktos konkrētos uzdevumus, aktīvi sadarbojas ar attiecīgām ieinteresētajām personām, tostarp ar:

a) citām attiecīgām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām to pilnvaru robežās, jo īpaši ar Eiropolu, Eiropas Savienības Aģentūru tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1727 ([14]), Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru, kas izveidota ar Padomes Regulu (EK) Nr. 168/2007 ([15]), Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūru (*CEPOL*), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2015/2219 ([16]), Eiropas Zāļu aģentūru, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 726/2004 ([17]), Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 851/2004 ([18]), un Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fondu (*Eurofound*), kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/127 ([19]);

b) citām starptautiskām struktūrām, birojiem un aģentūrām, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības novēršanas biroju (*UNODC*), Apvienoto Nāciju Organizācijas Ekonomikas un sociālo lietu padomi un Starptautisko Narkotiku kontroles padomi (*INCB*); un

c) zinātnieku aprindām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām.

8. Savu pilnvaru ietvaros aģentūra pēc savas iniciatīvas iesaistās komunikācijas pasākumos. Resursu piešķiršana komunikācijas pasākumiem netraucē 1. punktā noteikto konkrēto uzdevumu efektīvai izpildei. Aģentūra veic komunikācijas pasākumus saskaņā ar attiecīgajām komunikācijas stratēģijām un izplatīšanas plāniem, kurus ir pieņēmusi valde. Aģentūra minēto stratēģiju un plānu izstrādē var iesaistīt attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp zinātnieku aprindas un pilsoniskās sabiedrības organizācijas.

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1727 (2018. gada 14. novembris) par Eiropas Savienības Aģentūru tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*) un ar ko aizstāj un atceļ Padomes Lēmumu 2002/187/TI (OV L 295, 21.11.2018., 138. lpp.).

([15]) Padomes Regula (EK) Nr. 168/2007 (2007. gada 15. februāris), ar ko izveido Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru (OV L 53, 22.2.2007., 1. lpp.).

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2219 (2015. gada 25. novembris) par Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūru (*CEPOL*) un ar ko aizstāj un atceļ Padomes Lēmumu 2005/681/TI (OV L 319, 4.12.2015., 1. lpp.).

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 726/2004 (2004. gada 31. marts), ar ko nosaka cilvēkiem paredzēto un veterināro zāļu reģistrēšanas un uzraudzības Kopienas procedūras un izveido Eiropas Zāļu aģentūru (OV L 136, 30.4.2004., 1. lpp.).

([18]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 851/2004 (2004. gada 21. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (OV L 142, 30.4.2004., 1. lpp.).

([19]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/127 (2019. gada 16. janvāris), ar ko izveido Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fondu (*Eurofound*) un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1365/75 (OV L 30, 31.1.2019., 74. lpp.).

II NODAĻA

Uzraudzība

6. pants

Informācijas un datu vākšana un izplatīšana

1. Aģentūra:

a) vāc attiecīgo informāciju un datus, tostarp informāciju un datus, ko paziņojuši valstu kontaktpunkti, kas iegūti pētniecībā, kas pieejami no publiskajiem avotiem un kas iegūstami no Savienības, nevalstisko organizāciju avotiem un kompetentajām starptautiskajām organizācijām un struktūrām;

b) vāc informāciju un datus, lai uzraudzītu polinarkomāniju un tās sekas, ievērojot 7. panta 1. punkta d) apakšpunktu;

c) vāc informāciju un datus, kas pieejami no valstu kontaktpunktiem, sadarbībā ar Eiropolu, par jaunām psihoaktīvām vielām un bez nepamatotas kavēšanās paziņo minēto informāciju valstu kontaktpunktiem, Eiropola valsts vienībām un Komisijai;

d) vāc un analizē informāciju un datus par narkotisko vielu prekursoriem un narkotisko vielu prekursoru novirzīšanu un nelegālu tirdzniecību;

e) veic un pasūta izpēti un uzraudzības pētījumus, apsekojumus, priekšizpēti un izmēģinājuma projektus, kas vajadzīgi tās uzdevumu izpildei;

f) nodrošina informācijas un datu labāku salīdzināmību, objektivitāti un uzticamību Savienības līmenī, nosakot – sadarbībā ar valstu kontaktpunktiem – rādītājus un nesaistošus kopīgus standartus, kuru ievērošanu aģentūra var ieteikt, lai nodrošinātu dalībvalstīs un Savienībā izmantoto vērtēšanas metožu lielāku vienveidību; aģentūra var ieteikt ievērot šādus nesaistošus kopīgus standartus;

g) cieši sadarbojas ar attiecīgajām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām un starptautiskām organizācijām un struktūrām, jo īpaši *UNODC* un *INCB*, lai atvieglotu paziņošanu un izvairītos no nevajadzīga sloga dalībvalstīm.

2. Aģentūra ar valstu kontaktpunktu starpniecību vāc attiecīgos valstu datus. Pirms datu vākšanas aģentūra un valstu kontaktpunkti apspriež valstu ziņošanas pasākumu kopumu un vienojas par tiem. Aģentūra var izmantot papildus informācijas avotus valsts datu iegūšanai. Ja aģentūra izmanto šādus papildus informācijas avotus, tā pienācīgi informē attiecīgos valstu kontaktpunktus. Ja iespējams, savāktos datus sadala pēc dzimuma un, ja iespējams, pēc dzimtes. Šādi dati ņem vērā politikas narkotiku jomā dzimumsensitīvos aspektus.

3. Aģentūra savu pilnvaru robežās izstrādā datu vākšanas metodes un pieejas, tostarp īstenojot projektus ar ārējiem partneriem.

4. Aģentūra izstrādā nepieciešamos digitālos risinājumus informācijas un datu vākšanas, validēšanas, analizēšanas, ziņošanas, pārvaldīšanas un apmaiņas ar tiem nolūkā, tostarp automatizētā veidā.

5. Aģentūra informāciju un datus izplata šādi:

a) savu sagatavoto informāciju, tai skaitā attiecībā uz jaunākajām norisēm un mainīgajām tendencēm, dara pieejamu Savienībai, dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām;

b) nodrošina savas analīzes, secinājumu un ziņojumu plašu izplatīšanu, tostarp zinātnieku aprindām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un skartajām kopienām, tostarp cilvēkiem, kas lieto narkotikas, izņemot klasificētu un sensitīvu neklasificētu informāciju, kā minēts 49. pantā;

c) pamatojoties uz tās savāktajiem datiem, regulāri publicē ziņojumu par situāciju saistībā ar narkotiku parādību un jaunām tendencēm;

d) izveido un dara pieejamus publiskus zinātniskās dokumentācijas resursus;

e) sniedz informāciju par kvalitātes standartiem, uz pierādījumiem balstītu paraugpraksi, inovatīvām pieejām un īstenojamiem pētījumu rezultātiem dalībvalstīs un veicina apmaiņu ar šādu informāciju un šādu standartu un prakses īstenošanu.

6. Attiecīgā gadījumā aģentūra var izplatīt informāciju un datus, kas sadalīti jo īpaši pēc dalībvalsts, dzimuma, dzimtes, vecuma, invaliditātes un sociālekonomiskā statusa, saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, jo īpaši datu aizsardzības tiesību aktiem.

7. Izplatot informāciju un datus atbilstīgi 5. punktam, aģentūra izdara atsauci uz to avotiem.

8. Aģentūra neizplata un nenosūta informāciju un datus, kas ļautu identificēt personas vai nelielas personu grupas.

7. pants

Narkotiku parādības uzraudzība un paraugprakses apmaiņa

1. Aģentūra uzrauga:

a) narkotiku parādību Savienībā visaptveroši, izmantojot epidemioloģiskus un citus rādītājus, aptverot to veselības, cilvēktiesību, sociālos, drošuma un drošības aspektus, tostarp īstenojot piemērojamos Savienības stratēģiskos dokumentus narkotiku jomā;

b) uz pierādījumiem balstītu paraugpraksi un inovatīvas pieejas attiecībā uz reaģēšanu veselības, cilvēktiesību, sociālajā, drošuma vai drošības jomā;

c) narkotiku lietošanu, narkotiku lietošanas izraisītus traucējumus, narkomāniju un ar to saistītos veselības apdraudējumus un ar narkotikām saistītu kaitējumu, kā arī riskantu uzvedību, kas saistīta ar narkotiku lietošanu un jaunām tendencēm minētajās jomās;

d) polinarkomāniju un tās sekas, jo īpaši paaugstinātos veselības un sociālo problēmu riskus, narkotiku lietošanas sociālos faktorus, narkotiku lietošanas izraisītus traucējumus un atkarību, un ietekmi uz politiku un reaģēšanu;

e) narkotiku lietošanu un polinarkomāniju un tās sekas no vecuma un dzimuma perspektīvas, jo īpaši to, kā tas ietekmē ar dzimumu saistītu vardarbību;

f) narkotiku parādības jaunās tendences Savienībā un starptautiskā mērogā, ciktāl tās ietekmē Savienību; uzraudzība atbilstīgi šim punktam ietver narkotiku piedāvājuma, tostarp nelikumīgas ražošanas un tirdzniecības, citu saistītu noziegumu un jaunu tehnoloģiju izmantošanas uzraudzību, neskarot citu Savienības struktūru, biroju un aģentūru pilnvaras;

g) sadarbībā ar Eiropolu un ar valstu kontaktpunktu un Eiropola valstu vienību atbalstu – visas jaunās psihoaktīvās vielas, par kurām ziņojušas dalībvalstis;

h) narkotisko vielu prekursoru un narkotisko vielu prekursoru nelegālas tirdzniecības un novirzīšanas uzraudzību;

i) Savienības un valstu rīcībpolitikas narkotiku jomā īstenošanu, tostarp ar mērķi atbalstīt šādu rīcībpolitiku izstrādi un neatkarīgu novērtēšanu.

2. Aģentūra, pamatojoties uz savām uzraudzības darbībām atbilstīgi 1. punktam, apzina un atbalsta uz pierādījumiem balstītu paraugpraksi un inovatīvas pieejas un vajadzības gadījumā iesaistās to izstrādē. Aģentūra kopīgo šādas paraugprakses un pieejas ar dalībvalstīm un veicina šādu paraugprakšu un pieeju apmaiņu starp tām.

3. Aģentūra izstrādā rīkus un instrumentus, lai palīdzētu dalībvalstīm uzraudzīt un novērtēt savu valsts politiku sadarbībā ar valstu kontaktpunktiem un lai palīdzētu Komisijai uzraudzīt un novērtēt Savienības politikas jomas.

4. Aģentūra regulāri veic prognozēšanas pasākumus, kuros ņem vērā pieejamo informāciju. Pamatojoties uz to, aģentūra izstrādā attiecīgus scenārijus turpmākās politikas narkotiku jomā veidošanai.

III NODAĻA

Gatavība

8. pants

Informācijas apmaiņa par jaunām psihoaktīvām vielām un agrīnās brīdināšanas sistēma attiecībā uz tām

1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka tās valsts kontaktpunkts un tās Eiropola valsts vienība laikus un bez liekas kavēšanās sniedz aģentūrai un Eiropolam – ņemot vērā to attiecīgās pilnvaras – pieejamo informāciju par jaunām psihoaktīvām vielām. Minētā informācija attiecas uz minēto vielu atklāšanu un identificēšanu, lietošanu un lietošanas paradumiem, šo vielu izgatavošanu, ieguvi, izplatīšanu un izplatīšanas metodēm, nelegālu tirdzniecību un to komerciālo, medicīnisko un zinātnisko pielietojumu, kā arī iespējamajiem un apzinātajiem riskiem.

2. Aģentūra sadarbībā ar Eiropolu vāc, apkopo, analizē un izvērtē informāciju par jaunām psihoaktīvām vielām. Tā savlaicīgi paziņo minēto informāciju valstu kontaktpunktiem, Eiropola valsts vienībām un Komisijai ar mērķi sniegt tiem visu informāciju, kas nepieciešama agrīnās brīdināšanas nolūkā.

Aģentūra sagatavo sākotnējo ziņojumu vai apvienoto sākotnējo ziņojumu saskaņā ar 9. pantu, pamatojoties uz informāciju, kas savākta saskaņā ar pirmo daļu.

9. pants

Sākotnējais ziņojums

1. Kad aģentūra, Komisija vai dalībvalstu vairākums uzskata, ka vienā vai vairākās dalībvalstīs apkopotā un ar to vai tām kopīgotā informācija par jaunu psihoaktīvo vielu rada pamatu bažām, ka jaunā psihoaktīvā viela varētu radīt veselības vai sociālos riskus Savienības līmenī, aģentūra sagatavo sākotnējo ziņojumu par jauno psihoaktīvo vielu.

Pirmās daļas nolūkiem dalībvalstis informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par savu vēlmi, lai tiek sagatavots sākotnējais ziņojums. Ja vairākums dalībvalstu šādi informējušas Komisiju, Komisija attiecīgi dod rīkojumu aģentūrai un par to informē dalībvalstis.

2. Sākotnējā ziņojumā, kā minēts 1. punktā, ietver:

a) sākotnēju norādi par tādu incidentu veidu, skaitu un apmēru, kuros parādās veselības un sociālās problēmas, kurās varētu būt iesaistīta jaunā psihoaktīvā viela, un jaunās psihoaktīvās vielas lietošanas paradumiem;

b) sākotnēju norādi par jaunās psihoaktīvās vielas ķīmisko un fizikālo īpašību aprakstu un tās izgatavošanai vai tās ieguvei izmantotajām metodēm un prekursoriem;

c) sākotnēju norādi par jaunās psihoaktīvās vielas farmakoloģisko un toksikoloģisko īpašību aprakstu;

d) sākotnēju norādi par noziedzīgu grupu iesaistīšanos jaunās psihoaktīvās vielas ražošanā vai izplatīšanā;

e) informāciju par jaunās psihoaktīvās vielas pielietojumu medicīnā un veterinārijā, tostarp izmantojot to kā cilvēkiem paredzēto zāļu vai veterināro zāļu aktīvo vielu;

f) informāciju par jaunās psihoaktīvās vielas komerciālo un rūpniecisko pielietojumu, par šāda pielietojuma apmēru, un tās izmantošanu zinātniskās izpētes un tehnoloģiju izstrādes nolūkos;

g) informāciju par to, vai uz jauno psihoaktīvo vielu attiecas jebkādi ierobežojoši pasākumi jebkurā no dalībvalstīm;

h) informāciju par to, vai jaunā psihoaktīvā viela pašlaik tiek vai ir tikusi novērtēta ANO sistēmā;

i) citu attiecīgu informāciju, ja tā ir pieejama.

3. Sākotnējā ziņojuma sagatavošanā, kā minēts 1. punktā, aģentūra izmanto tās rīcībā esošo informāciju.

4. Ja aģentūra uzskata to par nepieciešamu, tā pieprasa valstu kontaktpunktiem sniegt papildu informāciju par jauno psihoaktīvo vielu. Valstu kontaktpunkti sniedz šādu informāciju divu nedēļu laikā pēc šāda pieprasījuma saņemšanas.

5. Kad aģentūra, ievērojot 1. punktu, sāk gatavot sākotnējo ziņojumu, tā bez nepamatotas kavēšanās lūdz Eiropas Zāļu aģentūrai sniegt informāciju par to, vai Savienības vai valsts līmenī jaunā psihoaktīvā viela ir aktīvā viela, kas ietilpst:

a) tādu cilvēkiem paredzētu zāļu vai veterināro zāļu sastāvā, kuras ir saņēmušas tirdzniecības atļauju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/83/EK ([20]), Regulu (EK) Nr. 726/2004 vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/6 ([21]);

b) tādu cilvēkiem paredzētu zāļu vai veterināro zāļu sastāvā, par kurām iesniegts pieteikums tirdzniecības atļaujas saņemšanai;

c) tādu cilvēkiem paredzētu zāļu vai veterināro zāļu sastāvā, kuru tirdzniecības atļauju kompetentā iestāde ir apturējusi;

d) nereģistrētu cilvēkiem paredzētu zāļu sastāvā, kas minētas Direktīvas 2001/83/EK 5. panta 1. un 2. punktā, vai tādu veterināro zāļu sastāvā, ko ekstemporāli izgatavojusi persona, kurai tas atļauts saskaņā ar valsts tiesību aktiem saskaņā ar Regulas (ES) 2019/6112. panta 1. punkta c) apakšpunktu;

e) pētāmā preparātā, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/20/EK ([22]) 2. panta d) punktā.

Ja informācija, kas sniegta atbilstīgi pirmajai daļai, attiecas uz dalībvalstu izsniegtām tirdzniecības atļaujām, attiecīgās dalībvalstis sniedz Eiropas Zāļu aģentūrai šādu informāciju pēc tās lūguma.

6. Kad aģentūra, ievērojot 1. punktu, sāk gatavot sākotnējo ziņojumu, tā bez nepamatotas kavēšanās lūdz Eiropolam sniegt informāciju par noziedzīgu grupu iesaistīšanos jaunās psihoaktīvās vielas ražošanā, izplatīšanā un izplatīšanas metodēs, jaunās psihoaktīvās vielas nelegālā tirdzniecībā un jebkādā jaunās psihoaktīvās vielas izmantošanā.

7. Kad aģentūra, ievērojot 1. punktu, sāk gatavot sākotnējo ziņojumu, tā bez nepamatotas kavēšanās lūdz Eiropas Ķimikāliju aģentūrai, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 ([23]), un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 178/2002 ([24]), sniegt to rīcībā esošo informāciju un datus par jauno psihoaktīvo vielu.

8. Sadarbību starp aģentūru un šā panta 5., 6. un 7. punktā minētajām Savienības decentralizētajām aģentūrām sīkāk nosaka darba vienošanās. Šādas darba vienošanās noslēdz saskaņā ar 53. panta 2. punktu.

([20]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/83/EK (2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm (OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp.).

([21]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/6 (2018. gada 11. decembris) par veterinārajām zālēm un ar ko atceļ Direktīvu 2001/82/EK (OV L 4, 7.1.2019., 43. lpp.).

([22]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/20/EK (2001. gada 4. aprīlis) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz labas klīniskās prakses ieviešanu klīniskās izpētes veikšanā ar cilvēkiem paredzētām zālēm (OV L 121, 1.5.2001., 34. lpp.).

([23]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

([24]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

9. Aģentūra ievēro tai paziņotos informācijas izmantošanas nosacījumus, tostarp nosacījumus par piekļuvi dokumentiem un informācijai, datu drošību un konfidenciālu datu, tostarp trešo personu sensitīvu datu un konfidenciālas komerciālās informācijas, aizsardzību.

10. Aģentūra sākotnējo ziņojumu, kā minēts 1. punktā, iesniedz Komisijai un dalībvalstīm piecu nedēļu laikā pēc 5., 6. un 7. punktā minēto informācijas pieprasījumu iesniegšanas.

11. Ja aģentūra vāc informāciju par vairākām jaunām psihoaktīvām vielām, kuras tā uzskata par vielām ar līdzīgu ķīmisko struktūru, aģentūra sešu nedēļu laikā pēc 5., 6. un 7. punktā minēto informācijas pieprasījumu iesniegšanas iesniedz Komisijai un dalībvalstīm atsevišķus sākotnējos ziņojumus, kā minēts 1. punktā, vai apvienotus sākotnējos ziņojumus attiecībā uz vairākām jaunām psihoaktīvām vielām ar noteikumu, ka katras jaunās psihoaktīvās vielas īpašības ir skaidri identificētas.

10. pants

Riska novērtēšanas procedūra un ziņojums

1. Divu nedēļu laikā pēc 9. panta 10. punktā minētā sākotnējā ziņojuma saņemšanas Komisija var pieprasīt aģentūrai novērtēt iespējamos jaunās psihoaktīvās vielas radītos riskus un sagatavot riska novērtējuma ziņojumu, ja sākotnējā ziņojumā minētais liecina, ka jaunā psihoaktīvā viela varētu radīt nopietnus sabiedrības veselības riskus un attiecīgā gadījumā nopietnus sociālos riskus. Riska novērtēšanu veic zinātniskā komiteja.

2. Divu nedēļu laikā pēc atsevišķu sākotnējo ziņojumu vai 9. panta 11. punktā minētā apvienotā sākotnējā ziņojuma saņemšanas Komisija var pieprasīt aģentūrai novērtēt iespējamos vairāku jaunu psihoaktīvu vielu ar līdzīgu ķīmisko struktūru radītos riskus un sagatavot apvienotu riska novērtējuma ziņojumu, ja apvienotajā sākotnējā ziņojumā minētais liecina, ka minētās psihoaktīvās vielas varētu radīt nopietnus sabiedrības veselības riskus un attiecīgā gadījumā nopietnus sociālos riskus. Apvienoto riska novērtēšanu veic zinātniskā komiteja.

3. Riska novērtējuma ziņojums vai apvienotais riska novērtējuma ziņojums ietver:

a) pieejamo informāciju par jaunās psihoaktīvās vielas vai vielu ķīmiskajām un fizikālajām īpašībām un tās vai to izgatavošanai vai ieguvei izmantotajām metodēm un prekursoriem;

b) pieejamo informāciju par jaunās psihoaktīvās vielas vai vielu farmakoloģiskajām un toksikoloģiskajām īpašībām;

c) analīzi par veselības riskiem, kas saistīti ar jauno psihoaktīvo vielu vai vielām, jo īpaši attiecībā uz tās vai to akūtu un hronisku toksiskumu, pārmērīgas lietošanas risku, spēju izraisīt atkarību, lietošanas fizisko ietekmi un ietekmi uz psihi un uzvedību;

d) analīzi par sociālajiem riskiem, kas saistīti ar jauno psihoaktīvo vielu vai vielām, jo īpaši par tās vai to ietekmi uz lietotāja sociālās funkcionēšanas spējām, sabiedrisko kārtību un noziedzīgām darbībām, un noziedzīgu grupu iesaistīšanos jaunās psihoaktīvās vielas vai vielu izgatavošanā un izplatīšanā, izplatīšanas metodēm un nelegālo tirdzniecību;

e) pieejamo informāciju par jaunās psihoaktīvās vielas vai vielu lietošanas apmēru un paradumiem, tās vai to pieejamību un izplatīšanās potenciālu Savienībā;

f) pieejamo informāciju par jaunās psihoaktīvās vielas vai vielu komerciālo un rūpniecisko pielietojumu, par šāda pielietojuma apmēru, kā arī tās vai to izmantošanu zinātniskās izpētes un tehnoloģiju izstrādes nolūkos;

g) citu attiecīgu informāciju, ja tā ir pieejama.

4. Zinātniskā komiteja veic riska novērtējumu, lai novērtētu riskus, ko rada jaunā psihoaktīvā viela vai jauno psihoaktīvo vielu grupa. Komisijai, aģentūrai, Eiropolam un Eiropas Zāļu aģentūrai ir tiesības katram iecelt divus novērotājus katram šādam riska novērtējumam.

5. Zinātniskā komiteja veic riska novērtēšanu, kā minētas 4. punktā, pamatojoties uz pieejamo informāciju un jebkuriem citiem attiecīgajiem zinātniskajiem pierādījumiem. Tā ņem vērā visu tās locekļu viedokļus. Aģentūra organizē riska novērtēšanas procedūru, tostarp apzina nākotnes vajadzības attiecībā uz informāciju un attiecīgus pētījumus.

6. Aģentūra Komisijai un dalībvalstīm iesniedz riska novērtējuma ziņojumu vai apvienoto riska novērtējuma ziņojumu sešu nedēļu laikā pēc tam, kad no Komisijas saņemts pieprasījums sagatavot riska novērtējuma ziņojumu, ievērojot 1. punktu vai apvienoto riska novērtējuma ziņojumu, ievērojot 2. punktu.

7. Saņēmusi pienācīgi pamatotu aģentūras pieprasījumu, Komisija var pagarināt laikposmu 6. punktā minētā riska novērtējuma vai apvienotā riska novērtējuma pabeigšanai, lai dotu iespēju veikt papildu izpēti un savākt datus. Šādā pieprasījumā iekļauj informāciju par laiku, kas vajadzīgs, lai pabeigtu riska novērtējumu vai apvienoto riska novērtējumu.

8. Aģentūra savlaicīgi sniedz ātrus riska novērtējumus saskaņā ar 20. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2022/2371 ([25]) apdraudējuma gadījumā, kā minēts minētās regulas 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā, ja apdraudējums ietilpst aģentūras kompetencē.

11. pants

Izslēgšana no riska novērtēšanas

1. Riska novērtēšanu neveic, ja jaunā psihoaktīvā viela ir ANO sistēmā notiekošas izvērtēšanas beigu stadijā, proti, ja Pasaules Veselības organizācijas Ekspertu komiteja narkotiku atkarības jautājumos ir publicējusi kritisku analīzi kopā ar rakstisku ieteikumu, izņemot gadījumus, ja ir pieejams pietiekami daudz datu un informācijas, kas liecina par nepieciešamību sagatavot riska novērtējuma ziņojumu Savienības līmenī, kura iemeslus norāda sākotnējā ziņojumā par minēto vielu.

2. Riska novērtēšanu neveic, ja pēc izvērtēšanas ANO sistēmā ir nolemts neiekļaut sarakstā jauno psihoaktīvo vielu, izņemot gadījumus, kad ir pieejams pietiekami daudz datu un informācijas, kas liecina par nepieciešamību sagatavot riska novērtējuma ziņojumu Savienības līmenī, kura iemeslus norāda sākotnējā ziņojumā par minēto vielu.

3. Riska novērtēšanu neveic, ja jaunā psihoaktīvā viela ir aktīva viela:

a) tādu cilvēkiem paredzētu zāļu vai veterināro zāļu sastāvā, kuras ir saņēmušas tirdzniecības atļauju saskaņā ar Direktīvu 2001/83/EK, Regulu (EK) Nr. 726/2004 vai Regulu (ES) 2019/6;

b) tādu cilvēkiem paredzētu zāļu vai veterināro zāļu sastāvā, par kurām iesniegts pieteikums tirdzniecības atļaujas saņemšanai;

c) tādu cilvēkiem paredzētu zāļu vai veterināro zāļu sastāvā, kuru tirdzniecības atļauju kompetentā iestāde ir apturējusi;

d) pētāmā preparātā, kā definēts Direktīvas 2001/20/EK 2. panta d) punktā.

12. pants

Veselības un drošības draudu novērtēšana un gatavība tiem

1. Aģentūra izveido stratēģiskas, uz pierādījumiem balstītas veselības un drošības draudu novērtēšanas spējas, lai agrīnā posmā apzinātu jaunas norises narkotiku parādībā, kam ir iespējama negatīva ietekme uz veselību, sociālajiem jautājumiem, drošumu vai drošību Savienībā, un, šādi rīkojoties, palīdzētu uzlabot attiecīgo ieinteresēto personu gatavību efektīvi un laikus reaģēt uz jauniem draudiem.

([25]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2371 (2022. gada 23. novembris) par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES (OV L 314, 6.12.2022., 26. lpp.).

2. Aģentūra pēc savas iniciatīvas var sākt veselības un drošības draudu novērtēšanu, pamatojoties uz tādu signālu iekšēju izvērtējumu, kuri izriet no regulāras uzraudzības, pētniecības vai citiem atbilstošiem informācijas avotiem. Aģentūra var sākt arī veselības un drošības draudu novērtēšanu pēc Komisijas vai dalībvalsts pieprasījuma, ar noteikumu, ka ir izpildīti 1. punktā izklāstītie kritēriji.

3. Veselības un drošības draudu novērtēšana sastāv no esošās informācijas ātras izvērtēšanas un vajadzības gadījumā no jaunas informācijas vākšanas, izmantojot aģentūras informācijas tīklus. Aģentūra izstrādā piemērotas zinātniskas ātrās izvērtēšanas metodes.

4. Ja pēc veselības un drošības draudu novērtējuma veikšanas aģentūra sagatavo veselības un drošības draudu novērtējuma ziņojumu, minētajā ziņojumā apraksta konstatēto apdraudējumu, pašreizējo situāciju, pamatojoties uz pieejamajiem pierādījumiem, un iespējamos rezultātus bezdarbības gadījumā. Veselības un drošības draudu novērtējuma ziņojumā izklāsta gatavības un reaģēšanas variantus, kurus var pieņemt konstatēto draudu mazināšanai un reaģēšanai uz tiem, tostarp, ja iespējams, uz pierādījumiem pamatotus intervences pasākumus pieprasījuma mazināšanai, riska un kaitējuma mazināšanai un atveseļošanai. Veselības un drošības draudu novērtējuma ziņojumā var iekļaut arī iespējamos pēcpasākumus. Aģentūra nosūta veselības un drošības draudu novērtējuma ziņojumu attiecīgi Komisijai un dalībvalstīm.

5. Aģentūra cieši sadarbojas ar dalībvalstīm, citām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām un starptautiskajām organizācijām veselības un drošības draudu novērtēšanā, vajadzības gadījumā iesaistot tās novērtējuma veikšanā. Ja iespējamie draudi jau tiek analizēti cita Savienības mehānisma ietvaros, aģentūra neveic veselības un drošības draudu novērtēšanu.

6. Ar Komisijas piekrišanu aģentūra veic veselības un drošības draudu novērtēšanu attiecībā uz draudiem, kas saistīti ar narkotikām, rodas ārpus Savienības un, iespējams, var ietekmēt veselību, sociālos jautājumus, drošumu vai drošību Savienībā.

7. Aģentūra uzrauga situācijas attīstību un vajadzības gadījumā attiecīgi atjaunina veselības un drošības draudu novērtējumus.

13. pants

Eiropas brīdināšanas sistēma narkotiku jomā

1. Aģentūra izveido un pārvalda Eiropas ātrās brīdināšanas sistēmu narkotiku jomā, papildinot un neskarot attiecīgās valstu brīdināšanas sistēmas. Eiropas brīdināšanas sistēma narkotiku jomā papildina 8. pantā minēto agrīnās brīdināšanas sistēmu.

2. Valstu kontaktpunkti sadarbībā ar attiecīgajām valstu kompetentajām iestādēm, tiklīdz tām kļūst zināma turpmāk minētā informācija, nekavējoties paziņo aģentūrai visu informāciju, kas saistīta ar nopietna tieša vai netieša ar narkotikām saistīta riska rašanos veselībai, sociālajiem aspektiem, drošībai vai drošumam, kā arī jebkādu informāciju, kura varētu būt noderīga reaģēšanas koordinēšanai, piemēram:

a) riska veids un izcelsme;

b) ar risku saistītā notikuma datums un vieta;

c) pakļaušanas riskam, pārneses vai izplatīšanas līdzekļi;

d) analītiskie un toksikoloģiskie dati;

e) identifikācijas metodes;

f) veselības riski;

g) sociālie, drošuma un drošības riski;

h) valsts līmenī īstenotie vai īstenošanai paredzētie veselības aizsardzības pasākumi;

i) pasākumi, kas nav veselības aizsardzības pasākumi;

j) jebkāda cita informācija, kas attiecas uz attiecīgo nopietno risku veselībai.

3. Aģentūra analizē un novērtē pieejamo informāciju un datus par iespējamiem nopietniem riskiem veselībai un papildina to ar jebkādu zinātnisku un tehnisku informāciju, kas tai var būt pieejama no 8. pantā minētās agrīnās brīdināšanas sistēmas un citiem saskaņā ar 12. pantu veiktiem draudu novērtējumiem no citām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām un no starptautiskām organizācijām, jo īpaši Pasaules Veselības organizācijas. Aģentūra ņem vērā publiskajos avotos pieejamo informāciju un pieejamo informāciju, kas iegūta, izmantojot tās datu vākšanas rīkus, un informāciju no attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp zinātnieku aprindām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām.

4. Pamatojoties uz informāciju un datiem, kas saņemti, ievērojot 3. punktu, aģentūra attiecīgajām valsts iestādēm, tostarp valstu kontaktpunktiem, sniedz mērķtiecīgus ātrās brīdināšanas riska paziņojumus. Aģentūra šādos riska paziņojumos var ierosināt reaģēšanas variantus. Dalībvalstis var apsvērt šādus reaģēšanas variantus kā daļu no savām gatavības plānošanas un valsts reaģēšanas darbībām.

5. Valstu kontaktpunkti sadarbībā ar attiecīgajām valstu kompetentajām iestādēm informē aģentūru par papildu informāciju, kas ir to rīcībā, lai dotu iespēju aģentūrai turpināt analizēt un novērtēt šā panta 2. punktā minētos riskus, kā arī par to, kādas darbības īstenotas vai pasākumi veikti pēc tam, kad saņemti ātrās brīdināšanas riska paziņojumi, kas minēti 4. punktā.

6. Aģentūra cieši sadarbojas ar Komisiju un dalībvalstīm nolūkā sekmēt nepieciešamo saskaņotību riska paziņošanas procesā.

7. Aģentūra var ļaut trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām piedalīties Eiropas brīdināšanas sistēmā narkotiku jomā. Minētās dalības pamatā ir savstarpība, un tā ietver konfidencialitātes pasākumus, kas līdzvērtīgi aģentūrā piemērojamajiem pasākumiem.

8. Aģentūra ciešā sadarbībā ar attiecīgajām valstu kompetentajām iestādēm, jo īpaši valstu kontaktpunktiem, vajadzības gadījumā izstrādā brīdināšanas sistēmu, lai attiecīgā gadījumā konkrētu narkotiku lietotājiem vai potenciālajiem lietotājiem darītu pieejamu informāciju par konkrētu risku.

9. Aģentūra vajadzības gadījumā atjaunina savus brīdinājumus par narkotikām.

14. pants

Narkotisko vielu prekursori

1. Aģentūra palīdz Komisijai uzraudzīt attīstības tendences saistībā ar narkotisko vielu prekursoru novirzīšanu un nelegālu tirdzniecību un izvērtēt nepieciešamību tos iekļaut klasificēto un neklasificēto vielu sarakstā vai svītrot no tā vai mainīt to kategoriju saistībā ar Regulu (EK) Nr. 273/2004 un Regulu (EK) Nr. 111/2005, tai skaitā palīdzot noteikt un izvērtēt to likumīgo un nelikumīgo izmantošanu.

2. Aģentūra pēc savas iniciatīvas vai pēc Komisijas pieprasījuma sagatavo draudu novērtējuma ziņojumu par narkotisko vielu prekursoriem.

15. pants

Kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīkls

1. Aģentūra izveido kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīklu (“tīkls”), kas jo īpaši darbojas narkotiku un ar narkotikām saistīta kaitējuma kriminālistiskajā un toksikoloģiskajā izmeklēšanā.

2. Tīkls galvenokārt darbojas kā forums, kurā:

a) ģenerē datus un apmainās ar informāciju par jaunākajām norisēm un tendencēm;

b) organizē apmācību ar mērķi uzlabot kriminālistikas narkotiku un toksikoloģijas jomu ekspertu kompetenci;

c) atbalsta kvalitātes nodrošināšanas sistēmu īstenošanu; un

d) atbalsta datu vākšanas un analītisko metožu turpmāku saskaņošanu.

Valstu kontaktpunktus regulāri, vismaz reizi gadā, informē par tīkla darbībām. Valstu kontaktpunktiem ir piekļuve tīkla sagatavotajai informācijai un datiem.

3. Katrai dalībvalstij ir tiesības ar sava pārstāvja valdē starpniecību norīkot darbībai tīklā kā valsti pārstāvošās laboratorijas līdz trim laboratorijām, kas specializējas kriminālistikas analīzes veikšanā, toksikoloģijas jomā vai citās attiecīgās ar narkotikām saistītās jomās. Aģentūra var izraudzīties papildu laboratorijas vai ekspertus, kas jo īpaši darbojas narkotiku un ar narkotikām saistīta kaitējuma kriminālistiskajā un toksikoloģiskajā izmeklēšanā.

4. Komisijas Kopīgais pētniecības centrs ir tīkla dalībnieks un tīklā pārstāv Komisiju.

5. Tīkls cieši sadarbojas ar esošajiem tīkliem un organizācijām, kas darbojas tajā pašā jomā kā tīkls, un ņem vērā to darbu, lai izvairītos no pārklāšanās. *Reitox* tīklu regulāri un vismaz reizi gadā informē par tīkla darbu.

6. Aģentūra vada tīklu un sasauc vismaz vienu sanāksmi gadā. Tīkls var nolemt izveidot darba grupas, kuras var vadīt tīkla dalībnieki.

7. Tīkls nodrošina aģentūrai piekļuvi kriminālistikas un toksikoloģijas datiem, ko sagatavojušas, piešķirušas vai savākušas tīkla laboratorijas, tostarp, lai analizētu jaunas psihoaktīvas vielas, kad tas nepieciešams.

8. Aģentūra vajadzības gadījumā un pamatojoties uz skaidriem un pārredzamiem noteikumiem un procedūrām, kuras aģentūra ir noteikusi iepriekš, identificē un finansē konkrētus projektus, lai virzītu tīkla darbu. Aģentūra pieņem minētos noteikumus un procedūras pirms šādu projektu identificēšanas.

9. Aģentūra izveido datubāzi, kurā glabā, analizē un dara pieejamu tīkla savākto vai sagatavoto informāciju un datus saskaņā ar attiecīgajiem šīs regulas noteikumiem, tostarp 6. panta 8. punktu un 49. pantu.

IV NODAĻA

Kompetenču attīstīšana

16. pants

Uz pierādījumiem balstītas intervences, paraugprakse un izpratnes veicināšana

1. Aģentūra izstrādā un veicina uz pierādījumiem balstītas intervences un paraugpraksi, kā arī veicina izpratni par narkotiku nelabvēlīgo ietekmi, profilaksi, ārstēšanu, aprūpi, riska un kaitējuma mazināšanu, rehabilitāciju, sociālo integrāciju un atveseļošanos. Attiecīgā gadījumā aģentūra izmanto dzimumsensitīvu pieeju un ņem vērā vecuma aspektu. Uz pierādījumiem balstītas intervences, paraugprakses un izpratnes veicināšanas darbības var pielāgot valsts apstākļiem un īstenot valsts līmenī, un vajadzības gadījumā tās var vērst uz konkrētām grupām.

2. Uz pierādījumiem balstītas intervences, paraugprakses un izpratnes veicināšanas darbības, kas minētas 1. punktā, atbilst cilvēktiesību normām un politiskajām ievirzēm, kas noteiktas piemērojamajos Savienības stratēģiskajos dokumentos narkotiku jomā.

3. Aģentūra veicina esošo narkotiku profilakses kvalitātes standartu īstenošanu un vajadzības gadījumā atjaunina tos. Aģentūra nodrošina vai atbalsta apmācību, ievērojot 19. pantu. Aģentūra attiecīgā gadījumā arī izstrādā kvalitātes standartus riska un kaitējuma mazināšanai, ārstēšanai, atveseļošanai, aprūpei un rehabilitācijai.

4. Aģentūra var piedāvāt atbalstu dalībvalstīm un ar to pirms tam izteiktu piekrišanu palīdz tām izstrādāt valsts intervences tās pilnvaru jomā.

17. pants

Valsts pasākumu novērtēšanas shēma

1. Pēc iesaistītās valsts iestādes pieprasījuma aģentūra nodrošina valsts pasākumu novērtējumu saskaņā ar standarta darbības protokolu, kā noteikts 3. punktā.

2. Pirms valsts pasākuma novērtēšanas aģentūra to izvērtē un izanalizē, vai tas atbilst jaunākajām zinātnes atziņām un vai tas ir pierādījis savu lietderību tajā noteikto mērķu sasniegšanā.

3. Aģentūra izstrādā novērtēšanas procedūru. Aģentūra pārredzamā veidā izklāsta novērtēšanas procedūru standarta darbības protokolā. Aģentūras valde apstiprina standarta darbības protokolu un visas tā izmaiņas pirms tā piemērošanas.

4. Aģentūra regulāri informē valdi par novērtējumiem, ko tā veikusi, ievērojot šo pantu.

18. pants

Atbalsts dalībvalstīm

1. Pēc dalībvalsts pieprasījuma aģentūra var atbalstīt tās politikas narkotiku jomā neatkarīgu izvērtēšanu un uz pierādījumiem balstītas politikas narkotiku jomā izstrādi saskaņā ar piemērojamajiem Savienības stratēģiskajiem dokumentiem narkotiku jomā.

2. Aģentūra var piedāvāt atbalstu dalībvalstīm un ar to pirms tam izteiktu piekrišanu palīdz tām īstenot to valsts politiku narkotiku jomā, kvalitātes standartus, paraugpraksi un inovatīvas pieejas. Aģentūra veicina informācijas apmaiņu starp valsts iestādēm un ekspertiem, tostarp par attiecīgajiem tiesību aktiem un paraugpraksi.

3. Atbalstot politikas izvērtēšanu, aģentūra rīkojas neatkarīgi un ievēro savus zinātniskos standartus un uz pierādījumiem balstītu pieeju.

19. pants

Apmācība

Aģentūra savu pilnvaru ietvaros un koordinācijā ar citām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām:

a) nodrošina specializētu apmācību un mācību programmas jomās, kuras ietilpst Savienības interesēs un ir tai nozīmīgas;

b) nodrošina ar apmācību saistītus rīkus un atbalsta sistēmas, ar ko sekmē zināšanu apmaiņu visā Savienībā;

c) palīdz dalībvalstīm organizēt apmācības un spēju veidošanas iniciatīvas.

20. pants

Starptautiskā sadarbība un tehniskā palīdzība

1. Aģentūra:

a) izstrādā starptautiskas sadarbības satvaru, kurš pēc Komisijas iepriekšēja apstiprinājuma saņemšanas apstiprināms valdē un pēc kura aģentūra vadās savās darbībās starptautiskās sadarbības jomā;

b) aktīvi sadarbojas ar 53. panta 1. punktā minētajām organizācijām un struktūrām;

c) atbalsta Savienības paraugprakses un īstenojamu pētījumu rezultātu apmaiņu un izplatīšanu starptautiskā mērogā;

d) izmantojot uzraudzību un tās informācijas analīzi, kas iegūta no starptautiskajām struktūrām, valstu iestādēm, pētījumu rezultātiem un citiem attiecīgiem informācijas avotiem, uzrauga norises saistībā ar starptautisko narkotiku parādību, kas var radīt draudus Savienībai vai to ietekmēt;

e) sniedz datus un analīzi par situāciju narkotiku jomā Eiropā attiecīgās starptautiskās sanāksmēs un tehniskos forumos, cieši sadarbojoties ar Komisiju, un atbalsta Komisiju un dalībvalstis starptautiskos dialogos par narkotikām;

f) neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz informācijas nodošanu saskaņā ar ANO konvencijām narkotiku jomā, veicina to, ka visi attiecīgie dalībvalstīs savāktie vai no Savienības iegūtie dati par narkotikām, uz kuriem attiecas šī regula, tiek iekļauti starptautiskās uzraudzības un narkotiku kontroles programmās, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas un tās specializēto aģentūru izveidotajās programmās;

g) atbalsta dalībvalstis, tām paziņojot attiecīgo informāciju un sniedzot nepieciešamo analīzi ANO sistēmai, tai skaitā iesniedzot visus attiecīgos datus saistībā ar jaunām psihoaktīvām vielām *UNODC* un Pasaules Veselības organizācijai;

h) atbalsta trešās valstis, jo īpaši kandidātvalstis, to politikas narkotiku jomā izstrādē saskaņā ar piemērojamo Savienības stratēģisko dokumentu narkotiku jomā izklāstītajiem principiem, tostarp sniedzot atbalstu to politikas neatkarīgai izvērtēšanai, un mudina minētās trešās valstis atbalstīt pilsoniskās sabiedrības līdzdalību un iesaistīšanos politikas narkotiku jomā izstrādē, īstenošanā un izvērtēšanā.

2. Ar starptautiskās sadarbības satvaru, kas minēts 1. punkta a) apakšpunktā, cenšas vēl vairāk stiprināt un atbalstīt trešo valstu centienus risināt narkotiku jautājumus, balstoties uz pierādījumiem, integrēti, līdzsvaroti, izmantojot daudzdisciplīnu pieeju un pilnībā ievērojot cilvēktiesību normas. Minētajā starptautiskās sadarbības satvarā ņem vērā attiecīgos Savienības politikas dokumentus un narkotiku parādības attīstību. Satvarā nosaka sadarbībai prioritārās valstis vai reģionus un galvenos sadarbības rezultātus. Tajā ņem vērā dalībvalstu pieredzi un veiktās darbības. Aģentūra regulāri novērtē un pārskata starptautiskās sadarbības satvaru.

3. Aģentūra pēc Komisijas lūguma un, ja valde sniedz piekrišanu, nodod savas speciālās zināšanas un sniedz tehnisko palīdzību trešām valstīm, jo īpaši kandidātvalstīm, saskaņā ar tās starptautiskās sadarbības satvaru, kas minēts 1. punkta a) apakšpunktā.

Tehniskā palīdzība jo īpaši ir vērsta uz valstu kontaktpunktu, valstu datu vākšanas sistēmu un valstu agrīnās brīdināšanas sistēmu izveidi vai konsolidēšanu un paraugprakses veicināšanu profilakses, ārstēšanas, aprūpes, riska un kaitējuma mazināšanas, rehabilitācijas, sociālās reintegrācijas un atveseļošanās jomās, kā arī palīdz izveidot un stiprināt strukturālas saiknes ar 8. pantā minēto agrīnās brīdināšanas sistēmu un *Reitox* tīklu. Ja trešā valsts to lūdz, aģentūra var nodrošināt minētās trešās valsts valsts struktūru novērtējumu.

4. Aģentūra sadarbojas ar starptautiskām organizācijām un trešām valstīm saskaņā ar 53. un 54. pantu.

21. pants

Pētniecība un inovācija

1. Aģentūra palīdz Komisijai un dalībvalstīm noteikt galvenās pētniecības tēmas, izstrādāt un īstenot Savienības pētniecības un inovāciju darbību pamatprogrammas, kas ir būtiskas attiecīgi 4. un 5. pantā noteikto aģentūras vispārējo un konkrēto uzdevumu izpildei. Aģentūra savās ar pētniecību saistītajās darbībās kā transversālu principu pievērš pienācīgu uzmanību intersekcionalitātei. Kad aģentūra palīdz Komisijai noteikt galvenās pētniecības tēmas un izstrādāt un īstenot kādu Savienības pamatprogrammu, aģentūra nesaņem finansējumu no minētās programmas.

2. Aģentūra proaktīvi uzrauga un veicina pētniecības un inovāciju darbības, lai izpildītu attiecīgi 4. un 5. pantā noteiktos aģentūras vispārējos un konkrētos uzdevumus, atbalsta saistītās dalībvalstu darbības un īsteno savas pētniecības un inovāciju darbības jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula, tostarp izstrādā, apmāca, testē un apstiprina algoritmus rīku izstrādei. Aģentūra izplata šādu pētījumu rezultātus Eiropas Parlamentam, dalībvalstīm un Komisijai saskaņā ar drošības noteikumiem, kas paredzēti 49. pantā.

3. Aģentūra sniedz ieguldījumu un piedalās darbībās, ko pētniecības un inovācijas cikla ietvaros veic, piemēram, ES Inovācijas centrs iekšējās drošības jomā un Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestāde, kas izveidota ar Komisijas 2021. gada 16. septembra lēmumu ([26]).

4. Aģentūra var plānot un īstenot izmēģinājuma projektus jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula.

5. Aģentūra veic visus vajadzīgos pasākumus, lai izvairītos no interešu konfliktiem 4. punktā minēto izmēģinājuma projektu īstenošanā. Tā publisko informāciju par saviem pētniecības projektiem, tostarp demonstrējuma projektiem. Šāda informācija ietver ziņas par iesaistītajiem sadarbības partneriem un projektu budžetu.

6. Aģentūra izveido datubāzi, kurā glabā, analizē un dara pieejamu ar narkotikām saistītu pētījumu programmas.

V NODAĻA

Aģentūras organizācija

22. pants

Administratīvā un pārvaldības struktūra

1. Aģentūras administratīvo un pārvaldības struktūru veido:

a) valde, kas pilda 24. pantā izklāstītās funkcijas;

b) izpildvalde, kas pilda 28. pantā izklāstītās funkcijas;

c) izpilddirektors, kas pilda 30. pantā izklāstītos pienākumus;

d) zinātniskā komiteja, kas pilda 31. pantā izklāstītās funkcijas; un

e) *Reitox* tīkls.

2. Aģentūras administratīvās un pārvaldības struktūras locekļiem nav nekādu finansiālu vai citu interešu, kas varētu ietekmēt viņu objektivitāti. Viņi darbojas sabiedrības interesēs un rīkojas neatkarīgi, objektīvi un pārredzam. Viņi katru gadu iesniedz savu interešu deklarāciju, kam iespējams piekļūt pēc pieprasījuma.

23. pants

Valdes sastāvs

1. Valdē ir:

a) pa vienam balsstiesīgam pārstāvim no katras dalībvalsts;

b) divi balsstiesīgi Komisijas pārstāvji.

([26]) Komisijas Lēmums (2021. gada 16. septembris), ar ko izveido Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestādi, 2021/C 393 I/02 (OV C 393 I, 29.9.2021., 3. lpp.).

2. Valdes sastāvā ir arī:

a) divi neatkarīgi Eiropas Parlamenta iecelti balsstiesīgi eksperti, kuri ir īpaši zinoši narkotiku jomā;

b) viens pārstāvis bez balsstiesībām no katras trešās valsts, kura ir noslēgusi nolīgumu ar Savienību saskaņā ar 54. pantu.

3. Katram valdes loceklim ir aizstājējs. Aizstājējs pārstāv valdes locekli viņa prombūtnes laikā un var piedalīties valdes sanāksmēs.

4. Valdes locekļus un viņu aizstājējus ieceļ, pamatojoties uz viņu zināšanām jomās, kas noteiktas 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā, un ņemot vērā arī attiecīgās vadības, administratīvās un budžeta pārvaldības prasmes. Visas valdē pārstāvētās puses cenšas ierobežot savu pārstāvju mainību, lai nodrošinātu valdes darba nepārtrauktību. Visas puses tiecas panākt dzimumu līdzsvarotu pārstāvību valdē.

5. Valde var uzaicināt kā novērotājus to starptautisko organizāciju pārstāvjus, ar kurām aģentūra sadarbojas saskaņā ar 53. pantu.

6. Valdes locekļu un viņu aizstājēju pilnvaru termiņš ir četri gadi. Pilnvaru termiņš ir pagarināms.

24. pants

Valdes funkcijas

1. Valde:

a) sniedz vispārīgu ievirzi aģentūras darbībai;

b) pieņem 36. pantā minētā vienotā programmdokumenta projektu un pēc tam iesniedz to Komisijai, lai saņemtu tās atzinumu;

c) pēc Komisijas atzinuma saņemšanas ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu pieņem aģentūras vienoto programmdokumentu;

d) ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu pieņem aģentūras gada budžetu un saskaņā ar VI nodaļu pilda citas funkcijas attiecībā uz aģentūras budžetu;

e) novērtē un ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu pieņem konsolidēto gada darbības pārskatu par aģentūras darbību, un līdz katra gada 1. jūlijam nosūta pārskatu un tā novērtējumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai, un Revīzijas palātai, un nodrošina, ka konsolidēto gada darbības pārskatu publisko;

f) pieņem aģentūrai piemērojamos finanšu noteikumus saskaņā ar 42. pantu;

g) pieņem krāpšanas apkarošanas stratēģiju, kas ir samērīga ar krāpšanas riskiem, ņemot vērā īstenojamo pasākumu izmaksas un ieguvumus;

h) pieņem stratēģiju, ar ko panākt efektivitātes pieaugumu un sinerģiju ar citām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām;

i) attiecībā uz saviem locekļiem, izpildvaldes, zinātniskās komitejas un *Reitox* locekļiem, kā arī 44. pantā minētajiem norīkotajiem valsts ekspertiem un citiem darbiniekiem, kurus nenodarbina aģentūra, pieņem noteikumus interešu konfliktu novēršanai un pārvaldībai un katru gadu aģentūras tīmekļa vietnē publicē valdes locekļu interešu deklarācijas;

j) apstiprina standarta darbības protokolu, kas minēts 17. panta 3. punktā;

k) apstiprina aģentūras starptautiskās sadarbības satvaru, kas minēts 20. panta 1. punkta a) apakšpunktā, un tehniskās palīdzības programmas, kuras minētas 20. panta 3. punktā;

l) apstiprina līdzfinansējuma līmeni, kas minēts 33. panta 5. punktā;

m) pamatojoties uz vajadzību analīzi, pieņem un regulāri atjaunina 5. panta 8. punktā minētās komunikācijas stratēģijas un izplatīšanas plānus;

n) pieņem un dara publiski pieejamu savu reglamentu, tostarp noteikumus interešu konfliktu novēršanai un pārvaldībai;

o) saskaņā ar šā panta 2. punktu attiecībā uz aģentūras personālu īsteno pilnvaras, kas Eiropas Savienības Civildienesta noteikumos ("Civildienesta noteikumi") piešķirtas iecēlējinstitūcijai un Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtībā ("Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība") – iestādei, kura pilnvarota slēgt darba līgumu, un kas izklāstītas Padomes Regulā (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68 ([27]) ("iecēlējinstitūcijas pilnvaras");

p) vienojoties ar Komisiju, saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. panta 2. punktu pieņem īstenošanas noteikumus, lai būtu spēkā Civildienesta noteikumi un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība;

q) ieceļ izpilddirektoru un attiecīgā gadījumā lemj par viņa pilnvaru termiņa pagarināšanu vai atcelšanu no amata saskaņā ar 29. pantu;

r) saskaņā ar Civildienesta noteikumiem un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību ieceļ grāmatvedi, kas savus pienākumus pilda pilnīgi neatkarīgi;

s) ieceļ zinātniskās komitejas locekļus;

t) apstiprina ekspertu sarakstu, kas izmantojams zinātniskās komitejas sastāva paplašināšanai saskaņā ar 31. panta 6. punktu;

u) pieņem lēmumus pēc valstu kontaktpunktu novērtēšanas saskaņā ar 35. pantu;

v) noteikt maksu aprēķināšanas metodi un veidu, kā maksas tiek maksātas saskaņā ar 38. pantu;

w) nodrošina atbilstošus pēcpasākumus attiecībā uz konstatējumiem un ieteikumiem, kas izriet no iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumiem un izvērtējumiem, kā arī no izmeklēšanas, kuru veicis Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), kas izveidots ar Komisijas Lēmumu 1999/352/EK, EOTK, Euratom ([28]), un Eiropas Prokuratūra (*EPPO*), kura izveidota ar Padomes Regulu (ES) 2017/1939 ([29])**,** kā minēts šīs regulas 48. pantā;

x) ņemot vērā vajadzības attiecībā uz aģentūras darbību un ievērojot pareizu budžeta pārvaldību, pieņem visus lēmumus par aģentūras iekšējo struktūru izveidi un vajadzības gadījumā to pārveidi;

y) pieņem darba vienošanās saskaņā ar 53. pantu.

2. Valde saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. pantu pieņem lēmumu, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 2. panta 1. punktu un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 6. pantu, ar kuru tā izpilddirektoram deleģē attiecīgās iecēlējinstitūcijas pilnvaras un paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem minēto pilnvaru deleģējumu var apturēt. Izpilddirektors ir pilnvarots šīs pilnvaras deleģēt tālāk.

Īpašu izņēmuma apstākļu dēļ valde var ar lēmumu uz laiku apturēt iecēlējinstitūcijas pilnvaru deleģējumu izpilddirektoram un izpilddirektora citai personai deleģētās pilnvaras un izpildīt tās pati vai deleģēt tās kādam no saviem locekļiem vai darbiniekam, kas nav izpilddirektors.

25. pants

Valdes priekšsēdētājs

1. Valde ievēlē priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku no tās balsstiesīgo locekļu vidus. Priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku ievēlē ar valdes balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu.

([27]) OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp.
([28]) Komisijas Lēmums 1999/352/EK, EOTK, Euratom (1999. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) (OV L 136, 31.5.1999., 20. lpp.).
([29]) Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

2. Priekšsēdētāja vietnieks automātiski aizstāj priekšsēdētāju, ja viņš nevar pildīt savus pienākumus.

3. Priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka pilnvaru termiņš ir četri gadi. Viņu amata pilnvaru termiņu var pagarināt vienu reizi. Tomēr, ja valdes priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka dalība valdē beidzas viņu amata pilnvaru laikā, arī viņu amata pilnvaru laiks automātiski beidzas tajā pašā datumā.

4. Sīki izklāstītu priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka ievēlēšanas procedūru nosaka valdes reglamentā.

26. pants

Valdes sanāksmes

1. Valdes sanāksmes sasauc priekšsēdētājs.

2. Izpilddirektors piedalās valdes jautājumu apspriešanā.

3. Valde katru gadu rīko vismaz vienu kārtējo sanāksmi. Turklāt tā sanāk arī pēc priekšsēdētāja iniciatīvas, Komisijas pieprasījuma vai vismaz trešdaļas valdes locekļu pieprasījuma.

4. Valde uz savām sanāksmēm novērotāja statusā var uzaicināt jebkuru personu, kuras viedoklis varētu to interesēt, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvjus.

5. Atbilstīgi valdes reglamentam valdes locekļiem sanāksmē var palīdzēt konsultanti vai eksperti.

6. Aģentūra nodrošina valdes sekretariātu.

27. pants

Balsošanas noteikumi valdē

1. Neskarot 24. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktu, 25. panta 1. punktu, 35. panta 6. punktu, 29. panta 8. punktu un 53. panta 2. punktu, valde pieņem lēmumus ar tās balsstiesīgo locekļu balsu vairākumu.

2. Katram balsstiesīgajam loceklim ir viena balss. Ja kāda balsstiesīga locekļa nav klāt, viņa aizstājējs ir tiesīgs izmantot viņa balsstiesības.

3. Priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks piedalās balsošanā.

4. Izpilddirektors nepiedalās balsošanā.

5. Valdes reglamentā detalizēti nosaka balsošanas kārtību, jo īpaši norādot, ar kādiem nosacījumiem loceklis var rīkoties cita locekļa vārdā.

28. pants

Izpildvalde

1. Izpildvalde:

a) lemj par jautājumiem, kas paredzēti saskaņā ar 42. pantu pieņemtajos finanšu noteikumos un kas saskaņā ar šo regulu nav valdes kompetencē;

b) nodrošina pienācīgu reaģēšanu uz konstatējumiem un ieteikumiem, kas izriet no iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumiem un izvērtējumiem, kā arī no *OLAF* un *EPPO* veiktas izmeklēšanas, kā minēts 48. pantā;

c) neskarot 30. pantā noteiktos izpilddirektora pienākumus, novēro un pārrauga valdes lēmumu īstenošanu nolūkā pastiprināt administratīvās un budžeta pārvaldības uzraudzību.

2. Ja steidzamības dēļ vajadzīgs, izpildvalde var valdes vietā pieņemt noteiktus pagaidu lēmumus, jo īpaši administratīvās pārvaldības lietās, arī par iecēlējinstitūcijas pilnvaru deleģējuma apturēšanu un budžeta jautājumiem. Šādu pagaidu lēmumu pieņemšanas nosacījumus nosaka valdes reglamentā.

3. Izpildvaldes sastāvā ir valdes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks, divi citi balsstiesīgi locekļi, kurus valde iecēlusi no savu locekļu vidus, un divi Komisijas pārstāvji valdē.

Valdes priekšsēdētājs ir arī izpildvaldes priekšsēdētājs.

Izpilddirektors piedalās izpildvaldes sanāksmēs kā novērotājs. Izpildvalde var uzaicināt citus novērotājus piedalīties tās sanāksmēs.

4. Izpildvaldes locekļu pilnvaru termiņš ir četri gadi. Viņu amata termiņu var pagarināt vienu reizi. Tomēr, ja viņu dalība valdē beidzas jebkurā pilnvaru termiņa laikā, viņu pilnvaru termiņš izpildvaldē automātiski beidzas minētajā datumā.

5. Izpildvalde rīko vismaz divas kārtējās sanāksmes gadā. Turklāt tā sanāk arī pēc tās priekšsēdētāja ierosinājuma vai tās locekļu pieprasījuma.

6. Izpildvalde pieņem lēmumu ar tās locekļu vienprātību. Ja izpildvalde nespēj pieņemt lēmumu vienprātīgi, jautājumu nodod valdei.

7. Izpildvaldes reglamentu nosaka valde.

29. pants

Izpilddirektors

1. Izpilddirektoru pieņem darbā kā aģentūras pagaidu darbinieku saskaņā ar Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 2. panta a) punktu.

2. Valde ieceļ izpilddirektoru no vismaz trīs kandidātu saraksta, ko ierosinājusi Komisija, pamatojoties uz atklātu un pārredzamu atlases procedūru. Atlases procedūra paredz *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un citos atbilstīgos plašsaziņas līdzekļos publicēt uzaicinājumu izteikt ieinteresētību. Par uzaicinājuma izteikt ieinteresētību projektu Komisija apspriežas ar valdi. Komisija atlases procedūrā var iekļaut valdes pārstāvi kā novērotāju.

Pirms valde kandidātu ieceļ izpilddirektora amatā, Komisijas izraudzītos kandidātus var nekavējoties uzaicināt sniegt paziņojumu Eiropas Parlamenta atbildīgajā komitejā vai komitejās un atbildēt uz komitejas locekļu jautājumiem. Pēc paziņojuma un atbilžu uzklausīšanas Eiropas Parlaments var pieņemt atzinumu, kurā izklāstīti tā viedokļi, un to iesniedz valdei.

3. Līguma noslēgšanai ar izpilddirektoru aģentūru pārstāv valdes priekšsēdētājs.

4. Izpilddirektora amata pilnvaru termiņš ir pieci gadi. Līdz šā termiņa beigām Komisija veic novērtējumu, kurā ņem vērā izpilddirektora snieguma izvērtējumu, tai skaitā valdes iepriekš sagatavotu vērtējumu, un aģentūras turpmākos uzdevumus un risināmos jautājumus.

5. Valde pēc Komisijas priekšlikuma, kurā ņemts vērā 4. punktā minētais novērtējums, var pagarināt izpilddirektora amata pilnvaru termiņu vienu reizi uz laikposmu, kas nepārsniedz piecus gadus.

Ja valde plāno pagarināt izpilddirektora amata pilnvaru termiņu, tā par to informē Eiropas Parlamentu. Pirms valde pieņem lēmumu pagarināt izpilddirektora pilnvaru termiņu, izpilddirektoru var uzaicināt nekavējoties sniegt paziņojumu Eiropas Parlamenta atbildīgajā komitejā vai komitejās un atbildēt uz komitejas locekļu jautājumiem.

6. Izpilddirektors, kura pilnvaru termiņš ir pagarināts, nepiedalās citā atlases procedūrā uz to pašu amatu kopējā termiņa beigās.

7. Izpilddirektoru var atbrīvot no amata tikai ar valdes lēmumu, kuru pieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Eiropas Parlamentu un Padomi informē par šāda lēmuma iemesliem tā, ka tiek pildītas piemērojamās konfidencialitātes prasības.

8. Valdes lēmumus par izpilddirektora iecelšanu amatā, viņa pilnvaru termiņa pagarināšanu vai atbrīvošanu no amata pieņem ar tās balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu.

30. pants

Izpilddirektora pienākumi

1. Izpilddirektors ir atbildīgs par aģentūras vadīšanu. Izpilddirektors atskaitās valdei.

2. Neskarot Komisijas, valdes un izpildvaldes pilnvaras, izpilddirektors savus pienākumus pilda neatkarīgi un nelūdz un nepieņem nedz kādas valdības, nedz arī citas struktūras norādījumus.

3. Izpilddirektors pēc uzaicinājuma ziņo Eiropas Parlamenta par savu pienākumu izpildi. Padome var aicināt izpilddirektoru ziņot par tā uzdevumu izpildi.

4. Izpilddirektors ir aģentūras juridiskais pārstāvis.

5. Izpilddirektors ir atbildīgs par 5. pantā noteikto aģentūras konkrēto uzdevumu īstenošanu. Izpilddirektors jo īpaši ir atbildīgs par:

a) aģentūras ikdienas darba administrēšanu;

b) valdes pieņemto lēmumu sagatavošanu un īstenošanu;

c) 36. pantā minētā vienotā programmdokumenta sagatavošanu un tā iesniegšanu valdei pēc apspriešanās ar Komisiju;

d) vienotā programmdokumenta īstenošanu un ziņošanu valdei par tā īstenošanu;

e) aģentūras konsolidētā gada darbības pārskata sagatavošanu un tā iesniegšanu valdei novērtēšanai un pieņemšanai;

f) 33. panta 5. punktā minētā līdzfinansējuma līmeņa ierosināšanu valdei, ja šādu līdzfinansējumu ir paredzēts piešķirt valstu kontaktpunktiem;

g) maksas aprēķināšanas metodes un maksas apmaksas veida ierosināšanu valdei saskaņā ar 38. pantu;

h) turpmākās rīcības plāna sagatavošanu saistībā ar secinājumiem iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumos un izvērtējumos, kā arī *OLAF* un *EPPO* veiktajā izmeklēšanā, kā minēts 48. pantā, un progresa ziņošanu divreiz gadā Komisijai un regulāri valdei un izpildvaldei;

i) Savienības finanšu interešu aizsargāšanu, piemērojot preventīvus pasākumus pret krāpšanu, korupciju un jebkādām citām nelikumīgām darbībām (neskarot *OLAF* un *EPPO* kompetenci izmeklēšanas jomā), veicot efektīvas pārbaudes un – pārkāpumu atklāšanas gadījumā – atgūstot nepareizi izmaksātās summas, un attiecīgā gadījumā piemērojot iedarbīgus, samērīgus un atturošus administratīvos sodus un ziņojot *EPPO* par jebkādu noziedzīgu rīcību saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1939 24. pantu, attiecībā uz kuru *EPPO* varētu izmantot savu kompetenci;

j) aģentūras stratēģiju sagatavošanu krāpšanas apkarošanai un efektivitātes pieauguma un sinerģijas panākšanai un to iesniegšanu valdei apstiprināšanai;

k) aģentūrai piemērojamo finanšu noteikumu projektu sagatavošanu;

l) aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmes projekta sagatavošanu un tās budžeta izpildi.

6. Lai aģentūras uzdevumus veiktu lietderīgi un efektīvi, izpilddirektors var lemt par viena vai vairāku sadarbības koordinatoru izvietošanu Savienības iestādēs un attiecīgās Savienības struktūrās, birojos un aģentūrās. Izpilddirektors saņem Komisijas un valdes iepriekšēju piekrišanu. Lēmumā par sadarbības koordinatoru izvietošanu precizē sadarbības koordinatoru veicamo darbību tvērumu tā, lai izvairītos no liekām izmaksām un aģentūras administratīvo funkciju dublēšanas.

7. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes aicinājuma izpilddirektors bez liekas kavēšanās apmeklē attiecīgi Eiropas Parlamenta vai Padomes organizētas sanāksmes par jebkuru jautājumu, kas saistīts ar aģentūras pilnvarām.

31. pants

Zinātniskā komiteja

1. Zinātniskās komitejas sastāvā ir ne mazāk kā septiņi un ne vairāk kā 15 zinātnieki, kurus valde ieceļ, ņemot vērā viņu zinātnisko izcilību un neatkarību un iepriekš *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un citos attiecīgos medijos publicējot uzaicinājumu paust interesi. Aģentūra informē Eiropas Parlamenta kompetento komiteju vai komitejas par zinātniskajā komitejā ieceltajiem locekļiem un par tās darbu. Zinātniskās komitejas locekļu atlases procedūra nodrošina to, ka zinātniskās komitejas locekļi ir specializējušies visatbilstīgākajās jomās, kas saistītas ar aģentūras mērķiem. Zinātniskās komitejas locekļu iecelšanā iesaistītās puses cenšas panākt dzimumu līdzsvarotu pārstāvību zinātniskajā komitejā.

2. Zinātniskās komitejas locekļus ieceļ amatā privātpersonas statusā uz četru gadu termiņu, ko var pagarināt vienu reizi.

3. Zinātniskās komitejas locekļi ir neatkarīgi un darbojas sabiedrības interesēs. Viņi nelūdz un nepieņem valdību vai citu struktūru norādījumus.

4. Ja komitejas loceklis vairs neatbilst neatkarības kritērijiem, viņš par to informē valdi. Tāpat valde pēc vismaz vienas trešdaļas tās locekļu ierosinājuma vai pēc Komisijas ierosinājuma var paziņot, ka attiecīgais loceklis nav neatkarīgs, un atcelt minētā locekļa iecelšanu. Valde ieceļ jaunu locekli uz minētā locekļa atlikušo pilnvaru termiņu atbilstīgi parastajai procedūrai, kāda paredzēta locekļu iecelšanai.

5. Zinātniskā komiteja sniedz atzinumu šajā regulā paredzētajos gadījumos vai par visiem zinātniskajiem jautājumiem attiecībā uz aģentūras darbībām, kurus valde vai izpilddirektors tai var iesniegt. Zinātniskās komitejas atzinumus publicē aģentūras tīmekļa vietnē.

6. Nolūkā novērtēt riskus, ko rada jauna psihoaktīva viela vai jaunu psihoaktīvu vielu grupa, zinātniskās komitejas sastāvu var paplašināt, ja to par nepieciešamu uzskata izpilddirektors, kurš rīkojas pēc zinātniskās komitejas priekšsēdētāja ieteikuma, iekļaujot ekspertus, kas pārstāv zinātnes jomas, kuras ir būtiskas, lai nodrošinātu jaunās psihoaktīvās vielas vai jauno psihoaktīvo vielu grupas radīto risku līdzsvarotu novērtējumu. Izpilddirektors izraugās minētos ekspertus no ekspertu saraksta. Valde apstiprina ekspertu sarakstu reizi četros gados.

7. Zinātniskā komiteja uz savu pilnvaru laiku ievēlē priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku. Komitejas priekšsēdētājs kā novērotājs var piedalīties valdes sanāksmēs.

8. Zinātniskā komiteja tiekas vismaz reizi gadā.

9. Aģentūra savā tīmekļa vietnē publisko un atjaunina zinātniskās komitejas locekļu sarakstu.

32. pants

Eiropas Narkotiku un narkomānijas informācijas tīkls

1. Dalībvalstis, izmantojot Eiropas Narkotiku un narkomānijas informācijas tīklu ("*Reitox* tīkls"), palīdz pildīt aģentūras uzdevumu vākt un ziņot konsekventu un standartizētu informāciju par narkotiku parādību visā Savienībā. *Reitox* tīklu veido valstu kontaktpunkti, kas izraudzīti saskaņā ar 33. pantu, un Komisijas kontaktpunkts.

2. *Reitox* tīkls ievēlē runaspersonu un vienu līdz trīs runaspersonas vietniekus no savu dalībnieku vidus. Runaspersona pārstāv *Reitox* tīklu attiecībās ar aģentūru, un tai ir ļauts kā novērotājam piedalīties valdes sanāksmēs.

3. *Reitox* tīkls katru gadu sanāk vismaz uz vienu kārtējo sanāksmi. Sanāksmes sasauc un vada aģentūra. *Reitox* tīkls sanāk uz sanāksmi arī pēc tā runaspersonas iniciatīvas vai pēc vismaz viena trešdaļas tā locekļu lūguma.

33. pants

Valsts kontaktpunkts

1. Katra iesaistītā valsts, izmantojot attiecīgus valsts normatīvos vai administratīvos pasākumus, izraugās vienotu valsts kontaktpunktu, kas izveidots pastāvīgi un kam piešķirtas skaidras pilnvaras. Valsts kontaktpunkta izraudzīšanos un valsts kontaktpunkta vadītāja iecelšanu, kā arī visas izmaiņas minētajās darbībās aģentūrai paziņo ar valdē pārstāvētā valsts locekļa starpniecību.

2. Atbildīgā valsts iestāde nodrošina, ka valsts kontaktpunktam ir uzticēti 34. panta 2. punktā minētie uzdevumi. Valsts kontaktpunkta vadītājs vai aizstājējs pārstāv valsts kontaktpunktu *Reitox* tīklā.

3. Valsts kontaktpunkts ir zinātniski neatkarīgs un nodrošina savu datu kvalitāti.

4. Valstu kontaktpunkti plāno savas darbības uz priekšu, un, lai tie varētu īstenot savas pilnvaras un veikt savus uzdevumus, kā minēts 34. panta 2. punktā, tiem no valsts budžeta līdzekļiem ir piešķirti atbilstoši budžeta resursi un cilvēkresursi, ko līdzfinansē aģentūra saskaņā ar šā panta 5. punktu, un tiem ir pietiekams aprīkojums un telpas, lai atbalstītu to ikdienas darbības.

5. Katras dalībvalsts kontaktpunkts ar aģentūras piešķirtas dotācijas starpniecību saņem līdzfinansējumu savu pamatizdevumu segšanai, ar noteikumu, ka tas atbilst 1. līdz 4. punktā izklāstītajiem nosacījumiem. Lai saņemtu minēto līdzfinansējumu, valsts kontaktpunkts katru gadu noslēdz dotācijas nolīgumu ar aģentūru. Līdzfinansējuma līmeni ierosina izpilddirektors, valde to apstiprina un regulāri pārskata. Aģentūra var piešķirt valstu kontaktpunktiem papildu finansējumu uz *ad hoc* pamata dalībai konkrētos projektos un to īstenošanai.

6. Aģentūra novērtē valstu kontaktpunktus saskaņā ar 35. pantu.

34. pants

Valstu kontaktpunktu uzdevumi

1. Valstu kontaktpunkti veido saskarni un atbalsta mijiedarbību starp iesaistītajām valstīm un aģentūru.

2. Nolūkā atbalstīt aģentūru tās vispārējo un konkrēto uzdevumu sasniegšanā, kas noteikti attiecīgi 4. un 5. pantā, tādējādi veicinot koordinētu Savienības rīcību, katrs valsts kontaktpunkts veic šādas darbības:

a) lai ar narkotikām saistītus datus paziņotu aģentūrai, valsts līmenī koordinē darbības, kas saistītas ar šādu datu vākšanu un uzraudzību;

b) vāc attiecīgos valsts datus un informāciju jomās, uz kurām attiecas 4. pants, saskaņā ar 6. panta 2. punktā minēto valstu ziņošanas pasākumu kopuma, un nosūta tos aģentūrai; to darot, valstu kontaktpunkti apkopo pieredzi dažādās jomās, jo īpaši veselības, tieslietu un tiesībaizsardzības jomās, un attiecīgos gadījumos sadarbojas ar ekspertiem un valstu organizācijām, zinātnieku aprindām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citām ieinteresētām personām, kas darbojas narkotiku politikas jomā;

c) palīdz uzraudzīt situāciju narkotiku un narkotiku lietošanas jomā un ziņo par to, tostarp starptautiskām organizācijām;

d) attiecīgā gadījumā atbalsta jaunu epidemioloģisko datu avotu izstrādi, lai veicinātu savlaicīgu ziņošanu par vielu lietošanas tendencēm;

e) atbalsta *ad hoc* un mērķorientētus datu vākšanas pasākumus saistībā ar jauniem draudiem veselībai un drošībai;

f) sniedz aģentūrai informāciju par jaunām tendencēm un problēmām esošo psihoaktīvo vielu lietošanā vai par jaunām psihoaktīvo vielu kombinācijām, kas rada iespējamu risku veselībai un sniedz informāciju par iespējamiem pasākumiem saistībā ar veselību;

g) veicina informācijas apmaiņu par jaunām psihoaktīvām vielām un agrīnās brīdināšanas sistēmu attiecībā uz tām saskaņā ar III nodaļu;

h) saskaņā ar 6. pantu palīdz noteikt attiecīgus rādītājus un citas attiecīgas datu kopas, ieskaitot vadlīnijas to īstenošanai, nolūkā iegūt uzticamu un salīdzināmu informāciju Savienības līmenī;

i) pēc aģentūras pieprasījuma izvirza valstu ekspertus konkrētām diskusijām par attiecīgajiem rādītājiem un citiem *ad hoc* un mērķtiecīgiem datu vākšanas pasākumiem;

j) veicina starptautiski saskaņotu datu vākšanas protokolu un standartu izmantošanu, lai uzraudzītu narkotikas un narkotiku lietošanu valstī;

k) iesniedz aģentūrai un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām tās gada darbības pārskatu;

l) ievieš kvalitātes nodrošināšanas mehānismus, lai nodrošinātu tās iegūto datu un informācijas uzticamību.

3. Atbilstoši savām spējām valstu kontaktpunkti arī uzrauga, analizē un interpretē attiecīgo informāciju jomās, uz kurām attiecas 4. pants. Valstu kontaktpunkti arī sniedz aģentūrai minēto informāciju un informāciju par piemēroto politiku un risinājumiem.

4. Valstu kontaktpunkti izveido un uztur vajadzīgo sadarbību ar attiecīgām valsts un reģionālām iestādēm, struktūrām, aģentūrām un organizācijām nolūkā vākt informāciju, kas tiem nepieciešama savu uzdevumu veikšanai, ievērojot 2. punktu.

5. Vācot datus saskaņā ar šo pantu, valstu kontaktpunkti pēc iespējas nodrošina to, ka savāktie dati tiek sadalīti pēc dzimuma vai dzimtes. Vācot un sniedzot datus saskaņā ar šo pantu, valstu kontaktpunkti ņem vērā narkotiku jomas politikas dzimumsensitīvos aspektus. Valstu kontaktpunkti nenodod datus, pēc kuriem varētu identificēt personas vai nelielas personu grupas. Tie atturas nodot informāciju, kas attiecas uz konkrētām personām.

35. pants

Valstu kontaktpunktu novērtējums

1. Aģentūra novērtē, vai katrs valsts kontaktpunkts, pildot 34. panta 2. punktā izklāstītos uzdevumus, sekmē aģentūras uzdevumu sasniegšanu. Šāds novērtējums neattiecas uz citām funkcijām, ko pilda struktūra, kuras paspārnē darbojas valsts kontaktpunkts, vai uz vispārējo sistēmu, kuras ietvaros darbojas valsts kontaktpunkts.

2. Novērtējums, kas minēts 1. punktā, balstās uz valsts kontaktpunkta sniedzamo attiecīgo informāciju. Ja nepieciešams, aģentūra var apmeklēt valsts kontaktpunktu.

3. Aģentūras katru novērtējumu, ko tā veic, ievērojot 1. punktu, iesniedz attiecīgajam valsts kontaktpunktam un attiecīgajai valsts kompetentajai iestādei. Novērtējumos var iekļaut ieteikumus par 34. panta 2. punktā noteikto uzdevumu izpildi, noteikt to īstenošanas grafiku un piedāvāt aģentūras atbalstu valsts kontaktpunktam tā spēju veidošanas nolūkā.

4. Ja ir sniegti ieteikumi un noteikts to īstenošanas grafiks, ievērojot 3. punktu, attiecīgais valsts kontaktpunkts vai nu informē aģentūru, ka tas pieņem ieteikumus, vai, ja tas tiem nepiekrīt, sniedz aģentūrai rakstisku pamatotu atzinumu.

5. Aģentūra pirmajā sanāksmē pēc tam, kad ir pabeigusi novērtēšanu, kas veikta, ievērojot 1. punktu, informē valdi par novērtēšanas iznākumu. Ja aģentūra un valsts kontaktpunkts nevienojas, kā minēts šā panta 4. punktā, aģentūra novērtējumu, ieteikumus un to īstenošanas grafiku iesniedz valdei, lai tā savā nākamajā sanāksmē tos apstiprinātu ar tās balsstiesīgo locekļu balsu vairākumu saskaņā ar 23. pantu. Attiecīgās dalībvalsts pārstāvis šajā balsošanā nepiedalās.

6. Ja līdz novērtējumā norādītajam laikam, kā minēts 1. punktā, valsts kontaktpunkts nepilda 34. panta 2. punktā izklāstītos uzdevumus, valde savā pirmajā sanāksmē pēc novērtējumā norādītā laika ar divu trešdaļu balsstiesīgo locekļu balsu vairākumu saskaņā ar 23. pantu lemj par to, vai nesniegt līdzfinansējumu, kamēr valsts kontaktpunkts nav izpildījis 34. panta 2. punktā izklāstītos uzdevumus. Attiecīgās dalībvalsts pārstāvis minētajā balsošanā nepiedalās.

7. Aģentūra veic visu valstu kontaktpunktu pirmo novērtēšanu, ievērojot 1. punktu, līdz 2026. gada 3. jūlijam. Pēc tam aģentūra veic valstu kontaktpunktu novērtēšanu regulāri, ja nepieciešams.

VI NODAĻA

Finanšu noteikumi

36. pants

Vienotais programmdokuments

1. Pamatojoties uz izpilddirektora iesniegtu projektu, pēc apspriešanās ar zinātnisko komiteju un ņemot vērā Komisijas atzinumu, un – attiecībā uz daudzgadu programmu – pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu, valde katru gadu līdz 15. decembrim pieņem vienotā programmdokumenta projektu, kurā ietvertas daudzgadu un gada programmas un visi dokumenti, kas uzskaitīti Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2019/715 ([30]) 32. pantā. Ja valde nolemj neievērot Komisijas atzinuma elementus vai elementus, kas izriet no apspriešanās ar Eiropas Parlamentu vai zinātnisko komiteju, tā sniedz pamatojumu. Valde vienoto programmdokumentu līdz nākamā gada 31. janvārim nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai.

([30]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/715 (2018. gada 18. decembris) par finanšu pamatregulu struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar LESD un *Euratom* līgumu un minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 70. pantā (OV L 122, 10.5.2019., 1. lpp.).

Vienotais programmdokuments kļūst galīgs, kad galīgajā variantā ir pieņemts Savienības vispārējais budžets, un vajadzības gadījumā to atbilstīgi koriģē.

2. Gada darba programma ietver sīki izklāstītus mērķus un gaidāmos rezultātus, tostarp snieguma rādītājus. Tā ietver arī finansējamo darbību aprakstu un norādi par katrai darbībai piešķirtajiem finanšu resursiem un cilvēkresursiem, ievērojot tādus principus kā budžeta līdzekļu sadale un pārvaldība pa darbības jomām. Gada darba programma saskan ar 4. punktā minēto daudzgadu darba programmu. Tajā skaidri norāda uzdevumus, kuri ir pievienoti, mainīti vai svītroti salīdzinājumā ar iepriekšējo finanšu gadu.

Daudzgadu vai gada programmā iekļauj informāciju par 20. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētās starptautiskās sadarbības satvaru un ar minēto satvaru saistīto darbību īstenošanu. Tajā ietver arī aģentūras plānotās pētniecības un inovācijas darbības, kas minētas 21. pantā.

3. Valde groza pieņemto gada darba programmu, ja aģentūrai tiek uzticēts jauns uzdevums.

Visus būtiskos grozījumus gada darba programmā pieņem tādā pašā kārtībā kā sākotnējo gada darba programmu. Valde var deleģēt izpilddirektoram pilnvaras izdarīt nebūtiskus grozījumus gada darba programmā.

4. Daudzgadu darba programmā izklāsta vispārējo stratēģisko plānu, ietverot mērķus, gaidāmos rezultātus un snieguma rādītājus. Tajā arī izklāsta resursu plānu, ietverot daudzgadu budžeta un personāla plānošanu.

Resursu plānu atjaunina katru gadu. Stratēģisko plānu atjaunina vajadzības gadījumā un jo īpaši, lai reaģētu uz 51. pantā minētās izvērtēšanas iznākumu.

5. Daudzgadu un gada darba programmas sagatavo saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/715 32. pantu.

37. pants

Budžets

1. Katram finanšu gadam, kas atbilst kalendārajam gadam, tiek sastādīta visu aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāme, kuru atspoguļo aģentūras budžetā.

2. Aģentūras budžeta ieņēmumi un izdevumi ir līdzsvarā.

3. Neskarot citus resursus, aģentūras ieņēmumos ietilpst:

a) Savienības iemaksa, kas iekļauta Savienības vispārējā budžetā;

b) jebkādas brīvprātīgas dalībvalstu finanšu iemaksas;

c) maksa par sniegtajiem pakalpojumiem saskaņā ar 38. pantu;

d) jebkādas finanšu iemaksas no organizācijām un struktūrām, un trešām valstīm, kā minēts attiecīgi 53. un 54. pantā; un

e) Savienības finansējums, kas tiek īstenots netiešā pārvaldībā vai *ad hoc* dotāciju veidā saskaņā ar aģentūrai piemērojamiem finanšu noteikumiem un to attiecīgo instrumentu noteikumiem, ar kuriem atbalsta Savienības politiku.

4. Visu 3. punkta b)–e) apakšpunktā minēto ieņēmumu summu un izcelsmi iekļauj aģentūras gada pārskatos un skaidri un detalizēti izklāsta 41. panta 3. punktā minētajā gada ziņojumā par aģentūras budžeta un finanšu pārvaldību.

5. Aģentūras izdevumi ietver darbinieku atalgojumu, administratīvos un infrastruktūras izdevumus un darbības izmaksas. Darbības izmaksas var ietvert izdevumus par atbalstu valstu kontaktpunktiem, kā minēts 33. panta 5. punktā.

38. pants

Maksa

1. Aģentūra pēc pieprasījuma var sniegt šādus papildu pakalpojumus:

a) pielāgota apmācība;

b) tādas konkrētas atbalsta darbības dalībvalstīm, kuras nav noteiktas kā prioritāras, bet kuras varētu sekmīgi īstenot, ja tās atbalstītu ar valsts resursiem;

c) spēju veidošanas programmas trešām valstīm, kuras nesaņem atsevišķu tām atvēlētu Savienības finansējumu;

d) trešās valstīs, jo īpaši kandidātvalstīs, izveidotu valsts struktūru novērtēšana, ievērojot 20. panta 3. punktu;

e) citi pielāgoti pakalpojumi, ko sniedz pēc iesaistītās valsts pieprasījuma un kam nepieciešams papildu resursu ieguldījums valsts darbību atbalstam.

Aģentūra iekasē maksu par pakalpojumu sniegšanu, kā minēts pirmajā daļā.

2. Pēc izpilddirektora priekšlikuma un pēc apspriešanās ar Komisiju aģentūras valde pārredzamā veidā nosaka maksas aprēķināšanas metodi un veidu, kādā tā maksājama.

3. Maksa ir samērīga ar to sniegto pakalpojumu izmaksām, kurus sniedz izmaksu ziņā lietderīgā veidā, un tā ir pietiekama minēto izmaksu segšanai. Maksu nosaka tādā apmērā, lai nodrošinātu, ka tā nav diskriminējoša un nerada nevajadzīgu finansiālu vai administratīvu slogu ieinteresētajām personām.

4. Maksu nosaka tādā apmērā, lai izvairītos no deficīta vai ievērojama pārpalikuma aģentūras budžetā. Ja budžetā atkārtoti tiek konstatēts ievērojams pārpalikums, ko radījusi maksas pakalpojumu sniegšana, vai ja maksas pakalpojumu sniegšana rada ievērojamu deficītu, valde saskaņā ar 2. punktā noteikto procedūru pārskata maksas aprēķināšanas metodi.

5. Attiecīgā gadījumā 41. pantā noteiktās pārskatu sniegšanas procedūras ietvaros aģentūra iekļauj ziņojumu par iekasēto maksu un tās ietekmi uz aģentūras budžetu.

39. pants

Budžeta izveide

1. Izpilddirektors katru gadu sagatavo aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu nākamajam finanšu gadam, ietverot štatu sarakstu, un nosūta to valdei.

2. Valde, pamatojoties uz 1. punktā minēto projektu, pieņem provizorisku aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu nākamajam finanšu gadam.

3. Aģentūras provizorisko ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu līdz katra gada 31. janvārim nosūta Komisijai. Valde galīgo tāmes projektu nosūta Komisijai līdz 31. martam.

4. Komisija aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmi kopā ar Eiropas Savienības vispārējā budžeta projektu nosūta budžeta lēmējinstitūcijai.

5. Ņemot vērā aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmi, Komisija Savienības vispārējā budžeta projektā iekļauj aplēses, ko tā uzskata par vajadzīgām attiecībā uz štatu sarakstu, un no vispārējā budžeta iemaksājamās subsīdijas apjomu un iesniedz tās budžeta lēmējinstitūcijai saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 313. un 314. pantu.

6. Budžeta lēmējinstitūcija apstiprina iemaksu apropriācijas aģentūrai.

7. Budžeta lēmējinstitūcija pieņem aģentūras štatu saraksta projektu.

8. Aģentūras budžetu pieņem valde ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu. Budžets kļūst galīgs, kad galīgajā variantā ir pieņemts Savienības vispārējais budžets. Vajadzības gadījumā budžetu atbilstīgi koriģē.

9. Visiem būvprojektiem, kuriem paredzama būtiska ietekme uz aģentūras budžetu, piemēro Deleģēto regulu (ES) 2019/715.

40. pants

Budžeta izpilde

1. Ar aģentūras budžeta izpildi nodarbojas izpilddirektors.

2. Katru gadu izpilddirektors nosūta budžeta lēmējinstitūcijai visu informāciju, kas attiecas uz 51. pantā noteiktajām izvērtēšanas procedūrām.

41. pants

Pārskatu sniegšana un budžeta izpildes apstiprināšana

1. Līdz nākamā finanšu gada 1. martam aģentūras grāmatvedis nosūta provizoriskos pārskatus Komisijas grāmatvedim un Revīzijas palātai.

2. Līdz nākamā finanšu gada 31. martam Komisijas grāmatvedis nosūta aģentūras provizorisko pārskatu, kas konsolidēts ar Komisijas pārskatu, Revīzijas palātai.

3. Līdz nākamā finanšu gada 31. martam aģentūra nosūta pārskatu par budžeta un finanšu pārvaldību Eiropas Parlamentam, Padomei un Revīzijas palātai.

4. Saņēmis Revīzijas palātas apsvērumus par aģentūras provizoriskajiem pārskatiem, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 ([31]) 246. pantu, izpilddirektors uz savu atbildību sagatavo aģentūras galīgos pārskatus un tos iesniedz valdei, lai saņemtu tās atzinumu.

5. Līdz 30. septembrim izpilddirektors Revīzijas palātai nosūta atbildi par tās apsvērumiem. Minēto atbildi izpilddirektors nosūta arī valdei.

6. Valde sniedz atzinumu par aģentūras galīgajiem pārskatiem.

7. Pēc katra finanšu gada beigām līdz 1. jūlijam grāmatvedis galīgos pārskatus kopā ar valdes atzinumu nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai.

8. Galīgos pārskatus līdz nākamā gada 15. novembrim publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

9. Izpilddirektors pēc Eiropas Parlamenta pieprasījuma sniedz tam visu informāciju, kas vajadzīga netraucētai attiecīgā finanšu gada budžeta izpildes apstiprinājuma procedūras piemērošanai saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 261. panta 3. punktu.

([31]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

10. Pēc Padomes ieteikuma, kas pieņemts ar kvalificētu balsu vairākumu, Eiropas Parlaments līdz N+2 gada 15. maijam sniedz izpilddirektoram apstiprinājumu par N gada budžeta izpildi.

42. pants

Finanšu noteikumi

Valde pēc apspriešanās ar Komisiju pieņem aģentūrai piemērojamos finanšu noteikumus. Finanšu noteikumi neatšķiras no Deleģētajā regulā (ES) 2019/715 noteiktajiem, izņemot gadījumus, kad tas īpaši nepieciešams aģentūras darbībai un Komisija ir devusi iepriekšēju piekrišanu.

VII NODAĻA

Personāls

43. pants

Vispārīgs noteikums

1. Aģentūras personālam piemēro Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, kā arī pēc Savienības iestāžu vienošanās pieņemtos noteikumus, kuri nodrošina Civildienesta noteikumu un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības stāšanos spēkā.

2. Ja aģentūra pēc 54. pantā minēto nolīgumu noslēgšanas nodarbina personālu no trešām valstīm, tā jebkurā gadījumā ievēro Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību.

44. pants

Norīkotie valsts eksperti un citi darbinieki

1. Aģentūra var izmantot norīkotos valstu ekspertus vai citus darbiniekus, kurus nenodarbina aģentūra. Uz norīkotiem valstu ekspertiem vai citiem darbiniekiem, kas nav nodarbināti Aģentūrā neattiecas Civildienesta noteikumi un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība.

2. Valde pieņem lēmumu, kurā izklāstīti noteikumi par valstu ekspertu norīkošanu uz aģentūru.

VIII NODAĻA

Vispārīgi un nobeiguma noteikumi

45. pants

Privilēģijas un imunitāte

Uz aģentūru un tās personālu attiecas Protokols Nr. 7 par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, kas pievienots LES un LESD.

46. pants

Valodu lietošanas kārtība

Aģentūrai piemēro Padomes Regula Nr. 1 ([32]).

47. pants

Pārredzamība

1. Aģentūras rīcībā esošajiem dokumentiem piemēro Regulu (EK) Nr. 1049/2001.

2. Personas datu apstrādei aģentūrā piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725 ([33]).

3. Valde pēc savas pirmās sanāksmes sešu mēnešu laikā pēc 2024. gada 2. jūlija nosaka pasākumus, kas nepieciešami, lai aģentūra piemērotu Regulu (ES) 2018/1725, tai skaitā pasākumus attiecībā uz aģentūras datu aizsardzības uzraudzītāja iecelšanu. Minētos noteikumus izstrādā pēc apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju.

48. pants

Krāpšanas apkarošana

1. Krāpšanas, korupcijas un citu nelikumīgu darbību apkarošanas nolūkā aģentūrai piemēro Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013.

2. Aģentūra līdz 2023. gada 1. oktobrim pievienojas 1999. gada 25. maija Iestāžu nolīgumam par iekšējo izmeklēšanu, ko veic *OLAF*, un, izmantojot minētā nolīguma pielikumā noteikto paraugu, pieņem attiecīgus noteikumus, kas piemērojami visiem aģentūras darbiniekiem.

3. Revīzijas palātai ir tiesības, pārbaudot dokumentus un uz vietas, veikt revīzijas pie visiem dotāciju saņēmējiem, līgumslēdzējiem un apakšuzņēmējiem, kuri no aģentūras ir saņēmuši Savienības līdzekļus.

4. Saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, kas noteiktas Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013 un Padomes Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96 ([34]), *OLAF* un *EPPO* savu pilnvaru ietvaros var veikt izmeklēšanu, kura *OLAF* gadījumā var ietvert arī pārbaudes un apskates uz vietas, lai noskaidrotu, vai saistībā ar dotāciju vai līgumu, kuru finansē aģentūra, ir notikusi krāpšana, korupcija vai cita nelikumīga darbība, kas skar Savienības finanšu intereses.

5. Neskarot šā panta 1. līdz 4. punktu, aģentūras nolīgumi un darba vienošanās ar starptautiskām organizācijām un trešām valstīm, kā minēts 53. un 54. pantā, līgumi, dotāciju nolīgumi un lēmumi par dotāciju piešķiršanu ietver noteikumus, kas skaidri pilnvaro Revīzijas palātu un *OLAF* veikt revīzijas un izmeklēšanas, kas minētas šā panta 3. un 4. punktā, saskaņā ar to attiecīgo kompetenci.

([32]) Padomes Regula Nr. 1, ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV 17, 6.10.1958., 385. lpp.).

([33]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

([34]) Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

49. pants

Klasificētas un sensitīvas neklasificētas informācijas aizsardzība

1. Aģentūra pieņem drošības noteikumus, kas līdzvērtīgi Komisijas drošības noteikumiem par Eiropas Savienības klasificētas informācijas (ESKI) un sensitīvas neklasificētas informācijas aizsardzību, kā noteikts Lēmumos (ES, Euratom) 2015/443 un (ES, Euratom) 2015/444. Aģentūras drošības noteikumi cita starpā aptver noteikumus par šādas informācijas apmaiņu, apstrādi un glabāšanu.

2. Aģentūra var apmainīties ar klasificētu informāciju ar trešās valsts attiecīgajām iestādēm vai starptautisku organizāciju vai dalīties ar ESKI klasificētu informāciju ar citu Savienības struktūru, biroju vai aģentūru tikai saskaņā ar administratīvu vienošanos. Jebkuru šādu administratīvu vienošanos apstiprina valde pēc apspriešanās ar Komisiju. Ja šādas administratīvas vienošanās nav, par ikvienu ārkārtas ESKI *ad hoc* izpaušanu citai Savienības struktūrai, birojam vai aģentūrai nepieciešams izpilddirektora lēmums pēc apspriešanās ar Komisiju.

50. pants

Atbildība

1. Aģentūras atbildību par līgumsaistību izpildi reglamentē tiesības, ko piemēro attiecīgiem līgumiem.

2. Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā ir pieņemt nolēmumus, ievērojot jebkuru šķīrējtiesas klauzulu, kas ietverta aģentūras noslēgtā līgumā.

3. Ja pastāv ārpuslīgumiskas saistības, aģentūra saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas ir kopīgi dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, kuru ir radījušas aģentūras nodaļas vai tās personāls, pildot savus pienākumus.

4. Eiropas Savienības Tiesas kompetencē ir strīdi, kas saistīti ar jebkuru zaudējumu atlīdzināšanu, kā minēts 3. punktā.

5. Personāla personisko atbildību pret aģentūru reglamentē Civildienesta noteikumi vai Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība.

51. pants

Izvērtēšana un pārskatīšana

1. Līdz 2029. gada 3. jūlijam un turpmāk ik pēc pieciem gadiem Komisija novērtē aģentūras sniegumu attiecībā uz tās mērķiem, pilnvarām, uzdevumiem un atrašanās vietu atbilstoši Komisijas pamatnostādnēm. Šādā izvērtēšanā jo īpaši aplūko iespējamo vajadzību mainīt aģentūras pilnvaras un šādu izmaiņu finansiālo ietekmi. Savā pirmajā izvērtēšanā Komisija īpašu uzmanību pievērš izmaiņām aģentūras pilnvarās un uzdevumos, kas ieviestas ar šo regulu.

2. Katrā otrajā izvērtēšanā Komisija novērtē arī aģentūras sasniegtos rezultātus attiecībā uz tās mērķiem, pilnvarām un uzdevumiem, tostarp novērtē to, vai aģentūras darbības turpināšana joprojām ir pamatota, ņemot vērā minētos mērķus, pilnvaras un uzdevumus.

3. Par atbilstīgi šim pantam veiktajā izvērtēšanā gūtajiem konstatējumiem Komisija ziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un valdei. Izvērtēšanā gūtos konstatējumus publisko.

52. pants

Administratīvā izmeklēšana

Uz aģentūras darbībām attiecas Eiropas Ombuda veikta izmeklēšana saskaņā ar LESD 228. pantu.

53. pants

Sadarbība ar citām organizācijām un struktūrām

1. Aģentūra aktīvi cenšas sadarboties ar starptautiskām organizācijām un citām, it īpaši Savienības, valsts un nevalstiskām struktūrām, kā arī tehniskām struktūrām, kas ir kompetentas jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula, darbojoties darba vienošanos ietvaros, kas noslēgtas ar šādām struktūrām, saskaņā ar LESD un noteikumiem par šādu struktūru kompetenci. Šādas darba vienošanās neattiecas uz klasificētas informācijas apmaiņu.

2. Valde pieņem darba vienošanās, kā minēts 1. punktā, pamatojoties uz izpilddirektora iesniegtajiem projektiem, ko iepriekš apstiprinājusi Komisija. Ja šādas darba vienošanās saņem Komisijas iebildumus, valde tās pieņem ar trīs ceturtdaļu balsstiesīgo locekļu balsu vairākumu.

3. Valde pieņem tādus grozījumus vai izmaiņas esošajās darba vienošanās, kam ir ierobežots tvērums un kas nemaina darba vienošanos vispārējo tvērumu un mērķi, vai tehniskas darba vienošanās ar citām tehniskām struktūrām, pamatojoties uz izpilddirektora iesniegtajiem projektiem un pēc tam, kad tā ir informējusi Komisiju.

4. Aģentūra savā tīmekļa vietnē publicē darba vienošanās, kas noslēgtas, ievērojot šo pantu.

54. pants

Sadarbība ar trešām valstīm

1. Aģentūra ir atvērta to trešo valstu dalībai tās darbā, kuras minētajā nolūkā ar Savienību noslēgušas attiecīgus nolīgumus.

2. Saskaņā ar 1. punktā minēto nolīgumu attiecīgajiem noteikumiem tiek izstrādāta vienošanās, kurā jo īpaši noteikts, kā pēc būtības, kādā apjomā un kādā veidā attiecīgās trešās valstis piedalās aģentūras darbā, tostarp noteikumi par dalību aģentūras iniciatīvās, par finanšu iemaksām un personālu.

Attiecībā uz personāla jautājumiem darba vienošanās, kā minēts pirmajā daļā, visos gadījumos ir saskaņā ar Civildienesta noteikumiem.

55. pants

Sadarbība ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām

1. Aģentūra uztur sadarbību ar attiecīgām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas valsts, Savienības vai starptautiskā līmenī darbojas jomās, uz kurām attiecas šī regula, lai, iesaistot minētās pilsoniskās sabiedrības organizācijas, nodrošinātu apspriešanos, informācijas apmaiņu un zināšanu apkopošanu. Minētajā nolūkā aģentūra izraugās vienotu kontaktpunktu, kas darbojas izpilddirektora pakļautībā un nodrošina regulāru informācijas sniegšanu pilsoniskās sabiedrības organizācijām par aģentūras darbībām, tostarp, izveidojot īpašu tīmekļa vietni vai izmantojot citus attiecīgus līdzekļus. Aģentūra ļauj pilsoniskās sabiedrības organizācijām iesniegt datus un informāciju, kas attiecas uz tās darbībām.

2. Izskatot konkrētus jautājumus, aģentūra attiecīgā gadījumā veic īpašu apmaiņu ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kurām ir attiecīga kvalifikācija un pieredze attiecīgajā jautājumā.

3. Pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas minētas 1. un 2. punktā, reģistrē Pārredzamības reģistrā, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Komisijas 2021. gada 20. maija Iestāžu nolīgumu par obligātu pārredzamības reģistru ([35]). Aģentūra publisko minēto pilsoniskās sabiedrības organizāciju sarakstu.

([35]) OV L 207, 11.6.2021., 1. lpp.

56. pants

Mītnes nolīgums un darbības nosacījumi

1. Nepieciešamo kārtību attiecībā uz aģentūrai paredzēto atrašanās vietu dalībvalstī, kurā ir aģentūras mītne, un telpām, kuras nodrošina minētā dalībvalsts, un īpašos noteikumus, kas minētajā dalībvalstī piemērojami valdes locekļiem, aģentūras darbiniekiem un viņu ģimenes locekļiem, nosaka aģentūras un minētās dalībvalsts mītnes nolīgumā.

2. Dalībvalsts, kurā ir aģentūras mītne, nodrošina vislabākos iespējamos apstākļus aģentūras netraucētai un efektīvai darbībai, tostarp eiropeiski ievirzītu daudzvalodu izglītību un piemērotus transporta savienojumus.

57. pants

Tiesību pārņemšana

1. Ar šo regulu izveidotā aģentūra uzņemas juridisko pēctecību attiecībā uz visiem *EMCDDA* noslēgtajiem līgumiem, uzņemtajām saistībām un iegādātajiem īpašumiem.

2. Šī regula neskar to nolīgumu un vienošanos juridisko spēku, kurus *EMCDDA* noslēdzis pirms 2024. gada 2. jūlija.

58. pants

Pārejas noteikumi attiecībā uz valdi

1. *EMCDDA* valde turpina savu darbu un darbību, pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 1920/2006 un atbilstīgi tai pieņemtajiem noteikumiem, kamēr tiek iecelti visi valdes pārstāvji saskaņā ar šīs regulas 23. pantu.

2. Līdz 2024. gada 1. aprīlim dalībvalstis dara Komisijai zināmus to personu vārdus, kuras tās ir iecēlušas par valdes locekļiem un to aizstājējiem saskaņā ar 23. pantam.

3. Valde, kas izveidota saskaņā ar 23. pantu, rīko pirmo sanāksmi līdz 2024. gada 3. augustam. Šajā gadījumā valde var pieņemt savu reglamentu.

59. pants

Pārejas noteikumi attiecībā uz izpilddirektoru

1. *EMCDDA* direktoram, kas iecelts, pamatojoties uz Regulas (EK) Nr. 1920/2006 11. pantu, uz atlikušo pilnvaru laiku uztic izpilddirektora pienākumus, kā paredzēts šīs regulas 30. pantā. Pārējie viņa līguma nosacījumi paliek nemainīgi.

Ja *EMCDDA* direktora pilnvaru termiņš beidzas laikā starp 2023. gada 1. jūliju un 2024. gada 2. jūliju un ja minētais termiņš jau nav pagarināts saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1920/2006, to automātiski pagarina līdz 2025. gada 3. jūlijam.

2. Ja direktors, kas iecelts, pamatojoties uz Regulas (EK) Nr. 1920/2006 11. pantu, nevēlas vai nespēj rīkoties saskaņā ar šā panta 1. punktu, valde atbilstīgi 23. pantam norīko pagaidu izpilddirektoru, kurš pilda izpilddirektoram noteiktos pienākumus laikposmā, kas nepārsniedz 18 mēnešus, kamēr notiek 29. panta 2. punktā paredzētā izpilddirektora iecelšana amatā.

60. pants

Pārejas noteikumi attiecībā uz valstu kontaktpunktiem

Līdz 2024. gada 1. jūnijam valdes locekļi paziņo aģentūrai to iestāžu nosaukumu, kuras saskaņā ar 33. panta 1. punktu ir izraudzītas par valstu kontaktpunktiem, un valsts kontaktpunktu vadītāju vārdus. Šajā nolūkā valdes locekļi var nosūtīt e-pastu, ar kuru apstiprina pašreizējo stāvokli.

61. pants

Pārejas noteikumi attiecībā uz budžetu

Izpildes apstiprinājuma procedūru attiecībā uz budžetiem, kas apstiprināti uz Regulas (EK) Nr. 1920/2006 14. panta pamata, veic saskaņā ar šīs regulas 15. pantā izklāstītajiem noteikumiem.

62. pants

Regulas (EK) Nr. 1920/2006 atcelšana

1. Regula (EK) Nr. 1920/2006 tiek atcelta no 2024. gada 2. jūlija. Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu pielikumā.

2. Iekšējie noteikumi un pasākumi, ko valde pieņēmusi, pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 1920/2006, pēc 2024. gada 2. jūlija paliek spēkā, ja vien, piemērojot šo regulu, valde nelemj citādi.

63. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2024. gada 2. jūlija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2023. gada 27. jūnijā

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētāja*
R. METSOLA	J. ROSWALL

PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Regula (EK) Nr. 1920/2006	Šī regula
1. panta 1. punkts	1. pants
8. pants	2. pants
—	3. pants
1. panta 2. punkts	4. pants
2. pants	5. pants
1. panta 3. un 5. punkts, 2. panta a), b) un c) punkts	6. pants
I pielikums	7. pants
5.a–5.d pants	8.–11. pants
—	12. pants
—	13. pants
—	14. pants
—	15. pants
—	16. pants
—	17. pants
—	18. pants
—	19. pants
2. panta d) punkts	20. pants
—	21. pants
—	22. pants
9. panta 1. punkts	23. pants
—	24. pants
9. panta 2. punkts	25. pants
9. panta 3. punkts	26. pants
9. panta 1. punkta trešā daļa	27. pants
10. pants	28. pants
11. pants	29. un 30. pants
13. pants	31. pants
5. panta 1. punkts	32. pants
5. panta 3. punkts	33. pants
5. panta 2. punkts	34. pants
—	35. pants
9. panta 4., 5. un 6. punkts	36. pants
14. panta 1. līdz 4. punkts	37. pants
—	38. pants

Regula (EK) Nr. 1920/2006	Šī regula
14. panta 5. līdz 9. punkts	39. pants
15. panta 1. punkts	40. pants
15. panta 2. līdz 9. punkts	41. pants
—	42. pants
18. pants	43. pants
18. panta piektā daļa	44. pants
17. pants	45. pants
—	46. pants
6. un 7. pants	47. pants
16. pants	48. pants
—	49. pants
19. pants	50. pants
23. pants	51. pants
—	52. pants
20. pants	53. pants
21. pants	54. pants
—	55. pants
—	56. pants
—	57. pants
—	58. pants
—	59. pants
—	60. pants
—	61. pants
24. pants	62. pants
25. pants	63. pants